

MAN EN PA EN WANPORON MATÄUJ.

¹ PUK en di kan, me Iejuj Krijtuj, me japwilim en Dawid, me japwilim en Apraam, tapi jan ia. ² Apraam me wiadar Ijaak, a Ijaak me wiadar Iakop, a Iakop me wiadar Iuda o ri a ol akan; ³ A Iuda me wiadar Parej i Jara ren Tamar; a Parej me wiadar Ejrom, a Ejrom me wiadar Aram; ⁴ A Aram me wiadar Aminadap, a Aminadap me wiadar Naajon, a Naajon me wiadar Jalmon; ⁵ A Jalmon me wiadar Poaj ren Raap, a Poaj me wiadar Oped ren Rud, a Oped me wiadar Ieje; ⁶ A Ieje me wiadar nanmarki Dawid, a Dawid me wiadar Jalomo ren li odi en Uriaj; ⁷ A Jalomo me wiadar Reapeam, a Reapeam me wiadar Apia, a Apia me wiadar Aja; ⁸ A Aja me wiadar Iojapat, a Iojapat me wiadar Ioram, a Ioram me wiadar Ujia; ⁹ A Ujia me wiadar Iotam, a lotam me wiadar Aaj, a Aaj me wiadar Ijkia; ¹⁰ A Ijkia me wiadar Manaje, a Manaje me wiadar Amon, a Amon me wiadar Iojia; ¹¹ A lojia me wiadar Iekonia o ri a ol akan ni anjaun arail jalilan Pabilon. ¹² Murin arail jalidi nan Pabilon Iekonia me wiadar Jealtiel, a Jealtiel me wiadar Jerupapel; ¹³ A Jerupapel me wiadar Apiud, a Apiud me wiadar Eliakim, a Eliakim me wiadar Ajor; ¹⁴ A Ajor me wiadar Jadok, a Jadok me wiadar Akim, a Akim me wiadar Eliud; ¹⁵ A Eliud me wiadar Eliajer, a Eliajer me wiadar Matan, a Matan me wiadar Iakop; ¹⁶ A Iakop me wiadar

Iojep, me likondeki Maria, me kaipwiedi Iejuj, me maraneki Krijtuj. ¹⁷ Di karoj *jan ren* Apraam lei Dawid me eijokpaieu; a *jan* Dawid lei arail jalidi nan Pabilon di eijokpaieu; a *jan* arail jalidi nan Pabilon lei Krijtuj di eijokpaieu. ¹⁸ Nan iet duen Krijtuj a kotin ipwidier: Ni anjau me in a Maria kijin nin *on* Iojep, a diarokadar, me a lijeanekier *Nen* jaraui mon ara tu pena. ¹⁹ A a warok Iojep ol pun amen, ap jota men kanamenokala i, ap kupukupura, en rir muei *jan* i. ²⁰ A ni a kotin madamadaue duen mepukat, kilan, tounlan en Kaun o pwara *don* i ni a aliman majani: Iojep nain Dawid koe, der majak, en ale om warok Maria, pwe *Nen* jaraui me a lijean kidar. ²¹ A pan kaipwiedi jeri ol amen, me koe pan ki *on* mar a Iejuj, pwe a pan dorela japwilim a aramaj akan *jan* nin dip arail. ²² Mepukat karoj wiaui, pwen pwaida me lokido *jan* Kaun ren jaukop o, me majani: ²³ Kilan jeripein makelekel o pan lijeanda, ap kaipwiedi jeri ol amen, irail ari pan ki *on* mar a Imanuel; iet wewe: Kot me kotin ieian kitail. ²⁴ Iojep lao pirida *jan* a jaimok, ap kapwaiadar, me tounlan en Kaun o kotin kakalik *on* i o apapwali a likond. ²⁵ A ap jota pweidi re a, lao a kaipwiedier japwilim a mejeni ol, ap kotiki *on* mar a Iejuj.

2

¹ A IEJUI lao ipwidier Petleem nan Iudäa ni muein nanmarki Erodej, kilan ol lolekon kai ap pwarado *jan* ni maj en Ian ko *don* Ierujalem, kalelapok: ² Ia Nanmarki en Juj akan, me apton ipwidier, kotikot ia? Pwe je kilaner a uju ni jap en maj en lan ap pwarado, pwen poni i. ³ A

nanmarki Erodej lao ronadar mepukat, ap landar o toun Ierujalem karoj, ⁴ Ap kupokon pena jamero lapalap karoj o jounkawewe en aramaj akan kain-oma re 'rail, wasa Krijtuj pan ipwidi ia. ⁵ Irail ari potoan on i: Nan Petleem en Iudäa; pwe iduen a intinidi ren jaukop o: ⁶ A koe Petleem, jap en Iuda, kaidin me tikitik nan pun en jaupeidi en Iuda kan; pwe Kaun amen pan tapi jan uk, me pan kaunda nai aramaj en Ijrael akan. ⁷ Erodej ap kawai pena ol lolekon kan, kalelapok mau re 'rail anjau o, me uju o pwarado. ⁸ I ari porone ir alan Petleem majani: Komail koweï raparapaki mau jeri o; a komail lao diaradar, en kaireki don ia, pwe i en pil kola poni i. ⁹ Irail lao roner nanmarki o ap koieila. A kilan uju o, me irail kilaner nan jap en maj en lan, ti on mo 'rail, a lao udi on waja o, me jeri pwelel kotikot ia. ¹⁰ Irail lao kilaner uju o, re ap peren kida kausalapia. ¹¹ Irail lao pedelon on nan im o, re ap majanier jeri pwelel o in a Maria, re ap kaipokedi o poni i, o kapwardar arail kapwa kan, ap maironki on i kold, o men pomau, o mire. ¹² Kot ap kotin panoki on irail ni arail auramen, en der purelan Erodej, re ap weidwei ni apot al purelan jap arail. ¹³ Irail lao jamalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren Iojep ni a aliman majani: Paurida, ale jeri pwelel en o in a tanwei lan Äkipten o kaukaujon waja o, I lao kaire kin uk, pwe Erodej pan rapaki jeri pwelel o pwen kamatala. ¹⁴ I ari kipada, aleer jeri pwelel o in a ni pon, kotilan Äkipten; ¹⁵ O kaukaujon ia, lao en Erodej a matala, pwen pwaida, me lokido jan Kaun o, ren jaukop o me majani: Jan nan

Äkipten me I ekeredo nai ol o. ¹⁶ Erodej lao manier, me a jarokidier ol lolekon kan, ap onion kidar kausalap o poronelan, kamela jeri ol karoj, me mi Petleem o nan jap jalon karoj, me jaunpar riau o tikitik jan, duen anjau me a kalelapok mau ren me lolekon kan. ¹⁷ I dokan a pwaidar me lokido ren jaukop Ieremia me majani: ¹⁸ Nil eu wiauiet nan Rama, janejan o maiei laud; Rael janejanki na jeri kan, a kan injenemaula, pwe irail joer mia. ¹⁹ A Erodej lao matalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren Iojep nan Äkipten ni a aliman, ²⁰ Majani: Paurida ale jeri pwelel en o in a, ko won nan jap en Ijrael, pwe irail melar, me rapaki, pwen kamela jeri pwelel o. ²¹ I ari kipadar, ale jeri pwelel o in a, pure don jap en Ijrael. ²² A lao mani, me Arkelauj kaunda Iudäa wiliandi jam a Erodej, ap lan kotilan waja o. Kot ap kotin panoki on i ni a aliman, ap kotilan jap en Kaliläa kai. ²³ O kotido kotikot nan kanim eu me adaneki Najaret, pwen pwaida, me lokido ren jaukop akan: A pan maraneki men Najaret.

3

¹ A NI ran pukat Ioanej jaunpaptaij pwarado, padapadak nan jap en Iudäa, ² Majani: Komail kalula, pwe wein nanlan korendor. ³ Pwe iei i, me jaukop Iejaia katitiki, majani: Nil en jaunfair amen nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o, kainenela al a! ⁴ A i Ioanej me a likau wun en kamel o a pirapireki kil in man, a jak a manjiek o oni en nan wel. ⁵ Toun Ierujalem, o toun Iudäa, o toun jap akan liman Iordan ap koieila re a; ⁶ O

irail paptajela re a nan Iordan, ni ar weokada dip arail akan. ⁷ A lao majanier Parijär o Jadujar me toto ko *don* a paptaj, ap majani *on* irail: Dakot wan oter komail! Ij me padaki *on* komailer, en piti *jan* ni kamekam me kokodo? ⁸ Ari, komail kapwareda wan kalula mau! ⁹ A komail depa lamelame, me komail pan indan pein komail: Nan Apraam jam atail. Pwe i indai *on* komail, me Kot kotin kak *on* wiaki *on* Apraam na jeri kai takai pukat. ¹⁰ Jile o mier ni tapin tuka kan; a tuka karoj me jo wa mau, pan paledi o lokidokila nani iai. ¹¹ Melel, i paptaj kin komail pil *on* kalula, a me kotido muri, nan me laude *jan* ia, *nai* jowar *on*, en wa japwilim a jut; i me pan paptaj kin komail *Nen* jarau i o kijiniai. ¹² Japwilim a tanir mi ni lim a; a pan kotin koko melel japwilim a pera, ap nekid pena japwilim a wan korn nan im en nak, a dip akan a pan kotin karon kila kijiniai joutuk. ¹³ Iejuj ap kotido *jan* Kaliläa, koti *don* Iordan ren Ioanej, pwen paptajela re a. ¹⁴ A Ioanej kotin kan, ap potoan *on*: Mak eta i en paptajela re ir, a iaduen ir me kotido re i? ¹⁵ A Iejuj kotin japen majani *on* i: Wiada maj, pwe me kon *on* kita, en kapwuiada pun kan karoj; a ap duki *on* i. ¹⁶ Iejuj lao paptajelar, ap kotin madanada *jan* nan pil o. A kilan, nanlan ap ritidan i, i ari kotin majani *Nen* en Kot kotidido ni mom en muroi men a kaipokedi po a. ¹⁷ O kilan, *nil* eu *jan* nanlan majani: Iet nai ol kompok, me I kin polaule kida!

4

¹ IEJUIJ ap kotin kakaluadala ren *Nen* nan jap tan, pwen jonejon ren tewil. ² A lao kotin kaijejolar

ran *panaul* o pon *panaul* ap men jak. ³ Men kajonejon ap pwara *don* i indada: Ma komui Japwilim en Kot, en majani, takai pukat en wiala prot. ⁴ A kotin *japen* majani: A intinidier: Kaidin prot eta, me aramaj kin memaureki, pwe majan akan karoj, me kin pwili *jan* nin *jilan* in Kot. ⁵ Tewil ap kalualan i nan kanim jaraui o kauada i pon *konkon* en kaudok, ⁶ Indan i: Ma komui Japwilim en Kot, kajedi pein komui, pwe a intinidier: A pan kajilaki japwilim a tounlan kan komui, o irail pan wa komui ni lim ar akan, pwe aluwilu omui ede dipikelekel ni takai eu. ⁷ Iejuj kotin majani *on* i: A pil intinidier: Koe der kajonejon Kot om Kaun. ⁸ Tewil ap pil kaluadalan i pon nana ileile kausalapia eu o kajale *on* i wein jappa karoj o a *linan*, ⁹ Indan i: Mepukat karoj i pan ki *on* komui, ma komui men poridi o *poni on* ia. ¹⁰ Iejuj ap kotin majani *on* i: Ko *jan* ia Jatan, pwe a intinidier: Koe en *poni on* Kot om Kaun, i eta koe en papa. ¹¹ Tewil ap muei *jan* i, a *kilan*, tounlan kan ap pwarado papa *on* i. ¹² A lao manier, me Ioanej jalidier, ap kotilan Kaliläa, ¹³ O a kotin muei *jan* Najaret, kotido kaukajonla Kapernaum, me mi ni kailan jed impan jap Jepulon o Naptalim; ¹⁴ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejua me majani: ¹⁵ Jap Jepulon o jap Naptalim, me jal *on* jed, palilan Iordan, o Kaliläa en men liki kan, ¹⁶ Aramaj akan, me momod nan rotorot, *kilaner* marain lapalap eu, o irail me momod nan jap en mot en mela, marain eu dakar irail adar. ¹⁷ I dokan Iejuj kotin tapiadar padapadak o mamajani: Kalula, pwe wein *nanlan* korendor. ¹⁸ A lao kotikot jili

pon oror en lein Kaliläa, ap majanier pirien eu, Jimon, me adaneki Petruj, o ri a Andreaj, me kadukaduedi ara uk nan jed, pwe ira me jaujed. ¹⁹ A ap kotin majani *on* ira: I dauen ia do, I pan wia kin koma jaujed en aramaj! ²⁰ Ira madan muei *jan* uk akan o idauenla i. ²¹ A ni a kotila *jan* waja o, ap pil majani eu pirien, Iakopuj, nain Jepedäuj o ri a Ioanej, me mi nin jop ren jam ara Jepedäuj, wonewone ara uk akan. I ari kotin molipe ira do. ²² Ira madan muei *jan* jop o jam ara ap idauenla i. ²³ Iejuj ari kotin kakan jili nan Kaliläa kaukawewe nan arail jinako ke kan o padapadak ronamau en wei, o kotin kakelada *jon* en jomau o luet akan karoj nan *pun* en aramaj akan. ²⁴ I ari indant jili nan Jirien pon. O irail wa *don* i me jomau kan karoj, me aneki *jon* en jomau o wairok kai, o me tewil ti poa kan, o me pwepwe kan, o me rerer akan, i ari kotin kakela ir ada. ²⁵ Pokon kalaimun me idauenla i *jan* Kaliläa o Dekapolij, o Ierujalem, o Iudäa, o *jan* palilan Iordan.

5

¹ A LAO majani pokon o, ap kotida *pon* dol eu; a lao kaipokedi, japwilim a tounpadak kan ap kai *don* i. ² I ari kotin dauaja *pajan* jilan i kawewe *on* irail majani: ³ Meid pai, me jamama ni *nen* ir, pwe nairail wein nanlan. ⁴ Meid pai, me mauk, pwe re pan kamaitala. ⁵ Meid pai, me opampap, pwe re pan jojoki jappa. ⁶ Meid pai, me kin men mana o men nim me *pun*, pwe re pan medila. ⁷ Meid pai, me kadek, pwe re pan diar kadek. ⁸ Meid pai, me nan *monion* arail makelekel, pwe re pan ariri Kot. ⁹ Meid pai, me kin tom pena, pwe re pan adaneki

jeri en Kot. ¹⁰ Meid pai, me kamekameki pun, pwe nairail wein nanlan. ¹¹ Komail meid pai, ma irail lalaue o paki komail o palian komail ni arail lokaia jued o likam pweki nai. ¹² Komail injenemau o perenda kaualap; pweki katine pamail me lapalap nanlan. Pwe iduen irail paki jaukop oko, me mo 'mail. ¹³ Jol pan jappa komail. A ma jol jara jan, da me a pan joleki? Nan a pan me mal kot, men lokidokila, o aramaj en tiak pajan. ¹⁴ Marain pan jappa komail, Kanim eu, me mi pon dol eu, jota kak rirla. ¹⁵ Aramaj pil jota kin ijikeda lamp eu, ap ki on pan kajak, pwe pon deu a, o a kin kamaraini toun im karoj. ¹⁶ Iduen omail marain en janjal mon aramaj, pwe irail en udial omail wiawia man kan, ap kapikapina Jam omail, me kotiluit nanlan. ¹⁷ Eder kikion me I kodon, tiakedi kapun de jaukop akan. I jota kodon tiakedi, a pwen kapwaiada. ¹⁸ Pwe melel, I indai on komail, lao lan o jappa pan poula, jota iota eu de kijin muai en kapun eu pan lokidokila, lao karoj pan pwaida. ¹⁹ Ari, meamen me tiakedi eu kijin kujoned tikitik pukat, ap pil padaki on aramaj, ren tiakedi, nan a pan tikitik nan wein nanlan. A meamen, me oke o padaki on aramaj, ren oke, i me pan lapalap nan wein nanlan. ²⁰ Pwe I indai on komail, ma omail pun jo man jan pun en jaunkawewe o Parijär, akan, komail jota pan kak pedelon on nan wein nanlan. ²¹ Komail ronadar, me a loki, on men kaua: Koe der kamela aramaj! A me pan kamela aramaj, pan panalan kadeik o. ²² A I indai on komail, meamen makarada mal pan ri a ol, pan panalan kadeik. A me pan indan ri a ol: Raka, pan panalan kapun.

A me pan inda: Koe me pweipwei, pan lokidokila nan le en pweleko. ²³ Ari, ma koe wa don pei jarai om mairon, ap tamanda waja o, me ri om ol injenjued pa om. ²⁴ Pwilikidi maj om mairon impan pei jarai, ap kola kadeke ri om ol, ap kodo kapwaiada om mairon. ²⁵ Madan materoki on me palian on uk ni om ian i pon al o, pwe me palian on uk ender panalan uk ren jaunkapun, a jaunkapun panalan uk ren papa o, o koe pan lokidokila nan imaten. ²⁶ Melel I indai on uk, koe jota pan ko jan waja o, koe lao kapunala lua karoj. ²⁷ Komail ronadar, me a lokido: Koe der kamal! ²⁸ A I indai on komail, meamen ninar li amen, pwen norok, nan a kamal on i nan monion i. ²⁹ O ma pali maun en maj om kamakar uk, waikada jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko. ³⁰ O ma pali maun en pa om kamakar uk, waika jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko. ³¹ A pil lokido: Meamen me pan kajela a paud, i en ki on i kijin likau en kamueit. ³² A I indai on komail, meamen me pan kajela a paud, me jo nenek nan a kin kamal eki i; a meamen, me paudeki me lokido kilar, nan i me kamal. ³³ Komail pil ronadar, me a loki on men kaula: Koe der kaula likam; a koe kapwaiada om kaula on Kaun o! ³⁴ I indai on komail, der man kaula! Der kaukila nanlan, pwe mol en Kot; ³⁵ Pil der jappa, pwe utipa; pil der Ierujalem, pweki kanim en Nanmarki lapalap. ³⁶ Koe pil der kaukila mon om, pwe koe jota kak on wiada pit en mona eu, en pueteputet de tontol. ³⁷ Omail kajokajoi pena en: Ei ei; jo, jo; pwe me

dauli mepukat, kin tapi *jan* ni me jued. ³⁸ Komail ronadar, me a lokido: Por en maj en depukki por en maj; o *ni* pot en depukki *ni* pot. ³⁹ A I indai *on* komail, komail der palian me jued. A meamen pikir uk ni pali maun en likin jap om, pil ki *on* i pali teio. ⁴⁰ O meamen, me men wa uk ala ni kapun, pwen adia *jan* om jakit, en pil ki *on* i om likau pup. ⁴¹ O ma meamen *nidinid* kin uk, en ian i mail eu, koe en ian mail riau. ⁴² Kijakijai *on* me kin *nidinid* re om, o koe der jaupei *jan* me poekipoeki re om! ⁴³ Komail ronadar, me a lokidor: Koe en pok *on* men imp om ap kailonki om imwintiti! ⁴⁴ A I indai *on* komail, pok *on* omail imwintiti kan. o kapakap kin irail, me paki komail; ⁴⁵ Pwe komail en japwilim en Jam omail, me kotikot nanlan. Pwe a kin kapwareda japwilim a katipin pon me jued o me mau kan, o kotin kamoredi katau pon me pun o me japun kan. ⁴⁶ Pwe ma komail pok *on*, me kin pok *on* komail, da me pan katin pa 'mail? Jaunopwei jota kin wia due met? ⁴⁷ O ma komail ranamau *on* ri omail akan, da me komail jikiki *jan* me tei kan? Men liki kan jota kin wia due met? ⁴⁸ Komail ari en unjokela dueta Jam omail, me kotikot nanlan, a unjok.

6

¹ KOMAIL kalaka, pwe komail der kijakij janjal mon aramaj, pwe ren udial; pwe ede jota pwain omail ren Jam omail, me kotikot nanlan. ² Ari, koe lao kijakij, ede peuk jai mo om, duen me malaun akan kin wia nan jinakoke kan o nani al akan, pwe ren indand ren aramaj. Melel I indai *on* komail, re alear arail pwain. ³ A koe lao kijakij, der kajale *on*

pali main om, me pali maun om kin wiada. ⁴ Pwe om kijakij en rir; a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk. ⁵ Koe lao wia kapakap, koe der raj on me malaun akan, pwe re men kapakap nan jinako ke kan, o nani al akan, pwe ren janjal mon aramaj. Melel I indai on komail, re aleer arail pwain. ⁶ A koe lao wia kapakap, ko on nan om pera, a koe lao ritinidier wanim o, ap kapakap on Jam om, me kotikot waja rir, a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk. ⁷ Komail lao kapakap, komail depa purepur on lokaia mal, duen men liki kan, pwe re kiki on, me re pan pwaikida ar lokaia toto. ⁸ Komail ari ender dueta irail, pwe Jam omail kotin mani meakan, me mau on komail, mon omail poeki re a. ⁹ A iet duen omail pan wia kapakap: Jam at, me kotikot nanlan. Mar omui en jarau. ¹⁰ Wei omui en pwaida. Kupur omui en wiaui jappa dueta nanlan. ¹¹ Kotikido ran wet at tunol kaukaule. ¹² Lapwa jan kit dip at, dueta kit me kin lapwada koroj, me wia dipi on kit. ¹³ Eder kaluan kit ren me katikatiamau kan, a nekid kit jan ni me jued akan, ¹⁴ Pwe ma komail pan makeki on aramaj dip ar akan, Jam omail nanlan pan pil makeki on komail. ¹⁵ A ma komail jota pan makeki on aramaj dip ar akan, nan Jam omail jota pil pan makeki on komail dip omail akan. ¹⁶ Komail lao kaijejol, eder maj en jan duen me malaun akan, pwe re kin kawukila maj arail, pwe aramas en kilan arail kaijejol. Melel I indai on komail, re aleer arial pwain. ¹⁷ A koe lao kaijejol, uxor mon om o opinok. ¹⁸ Pwe koe dor kajale on aramaj om kaijejol, a on Jam om, mi kotikot waja

rir, a Jam om, me kin majani nan waja rir, pan kotin katini uk. ¹⁹ Komail der ki pena omail pai kan nin jappa, waja man en mot o mir pan kawela ia, o men pirap kin weirada o pirapala. ²⁰ A komail ki pena omail pai kan nanlan, waja man en mot de mir jota pan kawela, o men pirap jota kin weirada de pirapala. ²¹ Pwe waja om pai mia ia, iei waja monion om kin pil mia ia. ²² Por en maj iei marain en pali war. Ari, ma maj om makelekel, war om karoj pan dir en marain; ²³ A ma maj om me jued, war om karoj pan dir en rotorot. A ma marain, me mi lol om, pan rotorot, daduen wan rotorot! ²⁴ Jota amen me pan kak papa jaumaj riamen, pwe a pan kailonki amen, ap pok on me teio, de a pan kajampwaleki amen, ap mamaleki me teio. Komail jota pan kak papa Kot o mamon. ²⁵ I me I indaiki on komail: Eder nononki on maur omail, me komail pan kan o me komail pan nim, pil jota on war omail, me komail pan likau kida. Pwe maur jo kajampwal jan kijin mana, o pali war jan likau? ²⁶ Kalelapok on manpir pan lan; re jote, kin kamoredi, re join kin dolun, re jota kin nak pena; ari jo, Jam omail nanlan kotin kamakamana irail; a ia duen, komail jo kajampwal jan irail? ²⁷ A ij nan pun omail, ni a nonki, me pan kak uje pajan pein i ki tipon en pa eu? ²⁸ O menda komail nonki likau? Kalelapok on kiop akan, me mi nan jap, duen ar kakairida. Re jota kin dodok o jota monkol pena. ²⁹ A I indai on komail: Nan Jalomo ni a linan karoj jota a likau dueta apot irail. ³⁰ Ari, ma iduen Kot kotin kapwataki dip, me mi nan jap, me kin mi ran wet, a lakap pan lokidokila nan kijiniaia, dadue

a jota pan kotin kalikauwi komail da, me pojon tikitik? ³¹ I me komail der *nononki* moinda: Da me je pan kan? De da me je pan nim? De da me je pan likau kida? ³² Pwe mepukat men liki kan kin raparapaki; pwe Jam omail nanlan kotin mani, me mepukat karoj mau *on* komail. ³³ Rapaki maj wein Kot o a pun, a mepukat karoj pan poujelan komail. ³⁴ Eder *nonki on* lakap; pwe lakap pan *nonki on* pein i; a itar *on* ran eu pein a jued.

7

¹ DER kadeikada, pwe komail der pakadeikada.
² Pwe duen kadeik, me komail kadeikekida aramaj, iduen komail pan pakadeikada, o duen men jon, me komail kin jonki, iduen a pil pan jon *on* komail, ³ A menda koe kilikilan diper ni maj en ri om ol, a jota kan ataut o ni maj om? ⁴ De iaduen koe pan indan ri om ol: Aui maj, i pan ki jan diper ni maj om. A kilan, ataut apot mi ni pein maj om? ⁵ Malaun amen koe, ki jan maj ataut ni maj om, koe ap pan kak kilan, duen om pan kak ki jan diper ni maj en ri om ol, ⁶ Komail der ki *on* kidi me jarai kot! O omail pai kan der kajedi *on* mon pwik kan, pwe ren de tiak pajan, ap jaupeido *nali* komail pajan. ⁷ Poeki, a komail pan tunole; rapaki, a komail pan diarada; letelet, a a pan ritida mo omail. ⁸ Pwe karoj, me poekipoeki, kin tunole; o me kin raparapaki, kin diarada; o me kin letelet, nan a pan ritida mo a. ⁹ De ij aramaj nan pun omail, ma na putak pan poeki kijin prot, pan ki *on* i takai eu? ¹⁰ De ma a poeki mam amen, pan ki *on* i jerpent amen? ¹¹ Ari, ma komail me jon jued, ap aja, ki *on* noumail jeri kan

kijakij mau, melez kaualap Jam omail, me kotikot nanlan, pan kotiki *on*, me poeki re a me mau kan. ¹² Ari meakaroj, me komail men, aramaj en wiai *on* komail, i me komail en wiai *on* irail, pwe iei kapun o jaukop akan, ¹³ Pedelon *on* nan wanim tätik! Pwe wanim me walek o al me tälap, me kodilan mela, o irail me toto, me kin pedelon *on* waja o. ¹⁴ A wanim me watikitik, o al me tätik, me ko *on* maur o irail me malaulau, me kin diarada. ¹⁵ Komail kalaka jaukop likam akan, me kin pwara *don* komail ni likau en jip, a lole irail *jon* en kidi komad. ¹⁶ Komail pan aja kin irail ni arail wa. Pwe da, aramaj pan kak dolun *jan* wain ni karer, de pik *jan* ni tuka kamadak? ¹⁷ Nan iduen tuka mau karoj kin wa mau, a tuka jued kin wa jued. ¹⁸ Tuka mau jota kak wa jued, o tuka jued jota kak wa mau. ¹⁹ Ari tuka karoj, me jo wa mau pan paledi o lokidokila nuni iai. ²⁰ Ari, komail pan aja kin irail ni arail wa. ²¹ Kaidin karoj, me kin kajokajoi *on* ia: Main, Main, pan pedelon *on* nan wein nanlan, a me kin wiawia kupur en Jam ai, me kotikot nanlan. ²² Me toto pan kajoi *on* ia ni ran o: Main, Main, kit jo kokopadar ni mar omiu, o ni mar omui kaujaki tewil akan, o ni mar omui wia kidar manaman toto? ²³ I ap pan indai *on* irail: I jota mail aja komail, kowei *jan* ia, komail me kin wiada me jued. ²⁴ A meumen ronada ai padak pukut ap peiki *on*, I pan karajai *on* i ol lolokon amen, me kauada im a pon paip, ²⁵ Katau lao moredi, o lakape pwilipwiledo, o *an* me iripoki *don* im o, a jota ronki *pajan*, pweki a kakauda pon paip. ²⁶ O meamen ronada ai padak pukut, ap jota

kapwaiada, nan a pan rajon ol pweipwei men, me kauada im a pon pik en oror. ²⁷ Katau lao moredi o lapake pwilipwilido, o an ma irepoki don im o, a ronki pajan; o a ronk laud meles, ²⁸ Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela majan pukat, pokon o ap puriamuiki kaulap japwilim a padak o. ²⁹ Pwe a kotin kawewe on irail ni manaman, a jota dueta arail jaunkawewe kan.

8

¹ A LAO kotido jan nin dol o, pokon kalaimun idauendo i. ² A kilan, ol tuketuk amen ap kodo poni i indada: Main, ma re kotin kupura, re pan kak on kamakele ia da. ³ I ari kotin kapawei lim a, jair i, majani: I men, koe en makelekel; ari, a tuketuk ap madan modi jan. ⁴ Iejuj ap kotin majani on i: Kalaka, koe de kaireki amen; a kola kajale on jamero pein uk, o kida mairon eu, me Mojej majani, pwen kadede on irail. ⁵ A lao kotilon on nan Kapernaum, jenturion amen apedon i poeki re a. ⁶ Indada: Main, ai ladu wonon nan deu a jomau kokon madak ap wairok kaulap. ⁷ Iejuj ap kotin majani on i: I pan kola kakelailada i. ⁸ Jenturion japen potoan on: Main, i jowar ren kotilon on nan im ai; a ren majani eta, ai ladu up pan kelailada, ⁹ Pwe aramaj amen nai, me mi pan mana en kaun akan, ap kaunda jaunpei kai. A ma i pan indan amen: Kowei, a pan kola, o on amen: Kodo, a pan kodo, o on ai ladu: Wiada met, a pan wiada. ¹⁰ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin puriamuiki, majani on irail me idauendo: Meles I indai on komail, jon en pojon wet I jo diaradar, jota nan Ijrael. ¹¹ A I indai on komail, me toto pan

kodo *jan* maj en *lan*, o kapin *lan*, ian Apraam, o Ijaak, o Iakop ni tepel nan wein nanlan. ¹² A me pweledan wei pan lokidokila nan rotorot liki, iei wajan maiei o teterok. ¹³ Iejuj ap kotin majani *on* Jenturion o: U kowei, a pan wiaui *on* uk duen om pojón. A ladu o ap kelailadar ni auer ota. ¹⁴ Iejuj lao kotilon *on* nan im en Petruj, ap majani, me jaulap a wonon jomau karakar. ¹⁵ I ari kotin jair pa a, a karakar ap ko *jan*. I ari pauridar papa i. ¹⁶ A lao jautik penaer re wa *don* i me toto, me tewil oko ti poa. I ari kotin kaujeki *jan nen* akan a majan o kakelada me jomau *kan* karoj. ¹⁷ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani: A kotin ale *on* pein i atail luet akan, o wa atail jomau *kan*. ¹⁸ Iejuj lao kotin majani aramaj toto pokon *don* i, ap kotin majani, ren kotela palio palilan jed o. ¹⁹ Jaunkawewe men ap pwara do potoan *on* i: Jaunpadak i pan idedauen ir waja karoj re pan kotila ia. ²⁰ Iejuj kotin majani *on* i: Pokj akan por arail mia, o manpir en pan *lan* paj arail mia, a Nain aramaj jota wajan kaulawei *mon* a. ²¹ O amen *jan* nan pun en japwilim a tounpadak *kan* potoan *on* i: Main re kotin mueid *on* ia en kola maj jarepedi ai papa. ²² A Iejuj kotin majani *on* i: Idauen ia do! Me melar akan en jarepedi pein ar melar akan. ²³ A lao kotida pon jop o, japwilim a tounpadak *kan* idauenla i. ²⁴ A kilan, ap *onion*idar nan jed, iluk *kan* ari kadupaledi jop o, a i kotin jaimokelar. ²⁵ Japwilim a tounpadak *kan* ap kai *don* i, kaupada i, potoan *on*: Main, re kotin dore kit ala, kit pan mela! ²⁶ A ap kotin majani *on* irail: Komail me pojón tikitik, da me komail majak ki? I ari kotin

kipadar majani *on an* o jed, ap molelar kaulap. ²⁷ Aramaj akan puriamuiki indada: Daduen men et, me *an* o jed kin peiki *on*? ²⁸ A lao kotin lei *on* palio nan jap en men Kerkajin, ol riamen, me tewil oko ti poa, ap tu *on* i; ira kodado *jan* nan joujou kai, me makar kaulap, o jota me kak weid waja o. ²⁹ A kilan, ira weriwer indada: Iejuj Japwilim en Kot, da me kit en wia re omui? Kom kotido kame kit mon anjau o leler? ³⁰ A pwin pwik kalaimun mi kaila wei manamana jili. ³¹ Tewil oko ap poeki re a indada: Ma kom pan kauje kit ala, ap mueid *on* kit, en tilon nan pwin pwik o. ³² I ari kotin majani *on* irail: U ko *on*! Irail keredi *jan*, rap tilon nan pwin pwik o. A kilan, pwin pwik o tandau, tandedi *on* waja ukedi nan jed, irail ari mopelar nan pil o. ³³ Jilepa kan ap tandau tanlon *on* kanim o kakaireki meakaroj, duen me wiaui *on* me tewil ti poa ko. ³⁴ A kilan, toun kanim koiei *jan* pokon don Iejuj. Irail lao kilaner i, rap poeki, a en kotila *jan* jap arail.

9

¹ I ARI kotida pon jop o, kotela pur *on* japwilim a kanim. ² A kilan, re wa don i me jomau kokon madak, me wonon pon pet. Iejuj lao kotin majani ar pojon, ap majani *on* me jomau kokon madak: Nai, kaporopor mau, dip om akan me lapwadar. ³ A kilan, jaunkawewe kai monemoneloleki: Lap o kin lalaue. ⁴ A Iejuj lao mani arail lamelam, ap kotin, majani: Menda komail lamelam jued nan monion omail? ⁵ Pwe ia me monai ren inda: Dip om akan lapwadar! De inda: Uda aluwei? ⁶ A pwe komail en aja, me Nain aramaj me manaman *on*

lapwada dip nin jappa iei me a kotin majanieki *on* me jomau kokon madak: Uda, ale ki om ko *on* deu om! ⁷ I ari udar, koieilar deu a. ⁸ Pokon lao kilaner mepukat, rap malamalauak kila kapina Kot, me kotiki *on* aramaj manaman due met. ⁹ Iejuj lao kotiwei *jan* waja o, ap majani aramaj amen, me ad a Matäuj, me momod nan deun nopwei, ap kotin majani *on* i: Idauen ia do! I ari uda idauenla i. ¹⁰ Kadekadeo a lao kaipokedi konot nan im o, kilan jaunopwei o me dipan me toto ian Iejuj o japwilim a tounpadak kan konokonot. ¹¹ Parijär akan lao kilaner met, ap indan japwilim a tounpadak kan: Da me omail Jaunpadak ian ki jaunopwei o me dipan akan konokonot? ¹² Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Me kelail akan jota mau *on* jaunwini, pwe me jomau eta. ¹³ A komail kola, padakki wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij. I kodon eker *don* kalula me dipan akan, a kaidin me *pun* kan. ¹⁴ En Ioanej a tounpadak kan ap pwara *don* re a potoan *on*: Da me kit o Parijär akan kin kaijejol pan pak toto, a japwilim omui tounpadak kan jota kin kaijejol? ¹⁵ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Da, toun kamadip en kapapaud pan kak kamauk ni anjau ol kamot mi re 'rail? A kadekadeo eu ran ol kamod pan peukawei *jan* irail, re ap pan kaijejol. ¹⁶ Jota amen me kin deipinaki likau kap likau marin, pwe me depin a pan teirok *jan* likau o, a por o pan laudela. ¹⁷ Pil jota amen me kin kodie *on* wain kap nan ed marin, a ma ei ed akan pan ola, a wain pan wudokela, o ed akan pan ola. A re kin kodie *on* wain kap nan ed kap, ira karoj ap nekinek mau. ¹⁸ Ni a kotin majani *on* irail mepukat, kilan jau-

peidi amen ap pedelon, poridi *on* i potoan *on*: Nai jeripein apton melar, a ren kotido, pwil po a lim ar, a ap pan maureda. ¹⁹ Iejuj ari kotida idauenla i, o japwilim a tounpadak kan pil ian. ²⁰ A kilan, li amen, me nta pwilipwil par *naulriau*, a kai *on* pon palikia o jair imwin japwilim a likau. ²¹ Pwe a lamelame: Ma i doke japwilim a likau, i pan kelailada. ²² A Iejuj kotin *jaupeila*; a lao majani i, ap kotin majani: Jeripein kaporopor mau, om pojon me kakelail uk ada. A li o kelailadar ni auer ota. ²³ A Iejuj lao kotilon *on* nan im en *jaupeidi* o, ap majani *jaunkajan* o *moromoron* en *aramaj* akan, ²⁴ Ap kotin majani: *Kowei jan*, pwe jeripein en jota melar, pwe a *mamair*. Irail ap *kaurureki* i. ²⁵ *Aramaj* akan lao *kokokjan*, i ap kotilon *on*, ale pa a, jeripein ap *paurida*. ²⁶ *Mepukat* ap *lolok jili* nan *jap karoj*. ²⁷ Iejuj lao *kotila jan* waja o, ol *majkun* riamen idauenla i, *weriwer* indada: *Kupura kit*, *Komui japwilim* en *Dawid*! ²⁸ A lao kotilon *on* nan im o, me *majkun* ko ap ko *don* i. Iejuj ari majani *on* ira: *Koma kamelele*, me I kak *on* wiada met? Ira potoan *on*: *Ei Main*. ²⁹ I ap kotin jair maj ara majani: *Duen oma pojon* a pan *wiaui on* koma. ³⁰ *Maj ara* ari pad *pajan*. Iejuj ap kotin kalik ira di majani: *Kalaka*, pwe *meamen de aja*! ³¹ A ira *koieilar katiti jili* ni *jap karoj*. ³² Ira lao *koieilar*, *kilan*, irail ap wa *don* i *aramaj* amen, me *loton* o *tewil ti poa*. ³³ *Tewil* lao *pakauja jan*, me *loton* o ap *lokaia*; *pokon* o ap *malamalauak kila* indada: *Nan dueta met* a *jaikenta wiauier* nan *Ijrael*. ³⁴ A *Parijär* indada: *Nan jaumaj* en *tewil* akan me a *kaujaki jan* *tewil* akan. ³⁵ Iejuj ap kotin *kakan*

jili nan kanim laud o me tikitik kan kawewe nan ar jinako ke kan o padapadaki ronamau en wei, o kotin kakelada jon en jomau o luet akan karoj. ³⁶ A lao majani pokon o, ap kotin kupuro kin irail, pwe irail joanianalar o dupokalar dueta jip akan, me jota jile parail. ³⁷ I ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Nan me le rak me kalaimun, a men dodok me malaulau. ³⁸ Komail ari poeki ren Kaun en rak, en kadarala toun dodok kan nan a rak.

10

¹ A LAO kotin moli pe penaer japwilim a tounpadak ekriamen ap kotiki on irail manaman, en poedi nen jaut akan, pwen kauj ir wei o kamauiala jon en jomau o luet karoj. ² A iet mar en wanporon ekriamen: Men maj Jimon, me maraneki Petruj, o ri a Andreaj, o Iakopuj nain Jepedäuj, o ri a Ioanej; ³ Pilipuj o Partolomäuj, Tomaj o Matäuj jaunopwei men, Iakopuj nain Alpäuj, Lepäuj, me pil adaneki Tadäuj; ⁴ Jimon men Kana o Iudaj Ijkariot men panala i. ⁵ Ekriamen pukat, me Iejuj kotin poronela, kotiki on irail kujoned eu majani: Komail der weweid nani al en men liki kan o der pedelon on nan kanim en Jamaria. ⁶ A kola ren jip akan en jaun Ijrael, me jalonalar. ⁷ A ni omail kokola komail padapadak indada: Wein nan lan korendor. ⁸ Kakeada me jomau kan, o kamaureda, me melar akan, kamakelekeleda, me tuketuk kan, o kauje wei tewil akan; a duen komail aleer ni tiak en kijakij, iduen komail pan kijakij weita. ⁹ Komail der wewa kold, de jilper, de mata nan omail ed akan. ¹⁰ Pil der ed en jailok, de jakit riau, de jut,

de jokon, pwe toundodok me war *on* kan a kijin mana. ¹¹ A ma komail pan pedelon *on* nan kanim laud de tikitik eu, raparapaki, ma meamen mi lole, me war *on*; ari, komail pan mondi re a, lao komail pan ko wei *jan*. ¹² A ma komail pan pedelon *on* nan im o, komail pan ranamau *on* tou a kan. ¹³ O ma re war *on*, omail popol pan ko *on* irail; a ma re jowar, omail popol pan pure *don* komail. ¹⁴ A waja kij meamen jota pan kajamo komail, de jota men ron omail padak, komail ari pedoi *jan* nan im o de kanim, ap jepede *jan* pwel ni nä omail. ¹⁵ Melel I indai *on* komail, nan a pan monai *on* jap en Jodom o Komora ni ran en kadeik o *jan* kanim o. ¹⁶ Kilan I kadar komail la duete jip akan nan pun en kidi en wel; komail ari lolekon dueta jerpent, a tiak mau dueta muroi. ¹⁷ Perki aramaj, pwe re pan *panalan* komail kapun kan, o re pan kame komail nan ar jinakoke kan. ¹⁸ O Komail pan wijike won kaun o nanmarki kai pweki *nai*, pwen kadede *on* irail, o *on* men liki kan. ¹⁹ Irail lao *panala* komail, ede madamadua duen tiak en omail pan lokaia; pwe a pan ko *on* komail, ni auer o me komail pan inda. ²⁰ Pwe kaidin komail, me lokaia, a Nen en Jam omail, me pan kalokaia komail. ²¹ A pirien eu, amen pan *panala* amen, pwen kamela, a jam na jeri, a jeri ko pan u *on* ar papa o nono, o jauaja, pwe ira en kamela. ²² O komail pan tantat ren aramaj karoj pweki ad ai; a me pan dadaurata, lei imwi i me pan dorola. ²³ A ma re pan kame komail nan eu kanim, komail ari *tanala* nan eu. Pwe melel I indai *on* komail, komail jota pan kanikiala kanim en Ijrael karoj, Nain aramaj lao pwarador.

²⁴ Tounpadak jota kin laude *jan* a jaunpadak, de ladu laude *jan* a monjap. ²⁵ A itar *on* tounpadak, en paroki *on* a jaunpadak o ladu dueta a monjap. Ma re kaadaneki kaun en im o Peeljepup, nan melez kaulap, re pil pan wiai *on* toun im akan dueta. ²⁶ Komail ari der majak irail, pwe jota me rir kot, me jo pan janjaleda, o me okiok, me jo pan kadiarokad. ²⁷ Me I indai *on* komail nan rotorot, i me komail katiti nan marain; o me pan ko *on* nan jalon omail, i me komail pan kalok jili pon im akan. ²⁸ Komail der majak irail, me kin kemela pali war, ap jota kak *on* kamela pali *nen*. A komail majak melez i, me kak *on* kajopokela pali war o *nen* nan pweleko. ²⁹ Jiok riamen jota kin netila ni denar eu? Ari jo, jota amen ira pan pupedi nan pwel, ma jota pwilijan ren Jam omail. ³⁰ Ari pit en mon' omail karoj me wadawad penaer. ³¹ Komail ari der majak, pwe komail me mau *jan* jiok toto. ³² Meamen pan ponaja ia mon aramaj, nan i me I pan ponaja ren Jam ai, me kotikot, nanlan. ³³ A meamen ponjaja ia mon aramaj, nan i me I pil pan ponjaja ren Jam ai, me kotikot nanlan. ³⁴ Eder kiki *on*, me I kodon kamuei maula jappa; kaidin muei mau, me I kokido, a kodlaj pot. ³⁵ Pwe I kodon kaliak toror pajan aramaj *on* jam a, o jeripein *on* in a, a li o *on* en a paud a nono. ³⁶ O pein toun im en aramaj amen pan a imwintiti. ³⁷ Me pok *on* jam de in a lapa *jan* a pok *on* ia, nan a jowar ia. O me pok *on* na putak de jeripein lapa *jan* a pok *on* ia, nan a jowar ia. ³⁸ A me jo ale a lopu o idauen ia do, nan a jowar ia. ³⁹ Me pan diar maur, i me pan katia *jan*, a me kajela maur a pweki *nai*,

i me pan diarada. ⁴⁰ Meamen kajamo komail, kin kajamo ia, a me kin kajamo ia, nan a kin kajamo i, me kadar ia do. ⁴¹ Meamen kajamo jaukop amen ni mar en jaukop, pan ale pwain en jaukop amen. Me kajamo pun amen ni mar en me pun amen pan ale pwain en me pun amen. ⁴² O meamen pan ki *on* dal en pil lamelamur eu, pwe amen tikitik pukat en nim, ni mar en tounpadak amen, me lel I indai *on* komail, a jota pan katia *jan* pwain a.

11

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela a majan *on* japwilim a tounpadak ekriamen, ap kotila *jan* waja o, pwen kaukawewe o padapadak nan ar kanim akan. ² A Ioaneij lao roner nan imaten wiawian Krijtuj, ap poronela a tounpadak kai. ³ Kalelapok re a: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ⁴ Iejuj kotin japen majani *on* irail: Komail kowei kaireki Ioanej, me komail *ron* o kilan: ⁵ Me majkun akan kin kilan waja, o me danidan kan kin alu, o me tuketuk kan kin makeladar, o me jalonepon kan kin *ron* waja, o me melar akan kin maureda, o ronamau kin loloki *on* me jamama kan. ⁶ O meid pai, me jota pan makar kin ia. ⁷ Mepukat lao kokola, Iejuj ap kotin tapiadar mamajani *on* pokon o duen Ioanej: Da me komail koieila en kilan nan jap tan? Alek pot, me kin dueduälokki *an*? ⁸ De da me komail koieila en kilan? Aramaj amen nan likau muterok? Kilan, me kin likau kida likau muterok, kin mi nan im en nanmarki kan. ⁹ De da me komail koieila en kilan? Jaukop amen? Ei I indai *on* komail a laude *jan* jaukop amen. ¹⁰ Pwe iei i, me intinidier: Kilan

I kadarala mo 'mui ai men kadar, me pan koko al mo 'mui. ¹¹ Melel I indai *on* komail, jota me ipwidi *jan* ren li akan, me laude *jan* Ioanej jaunpaptaij. Ari jo, me tikitik nan wein nanlan, iei me laude *jan* i. ¹² A *jan* ni muein Ioanej jaunpaptaij kokodo lel met wein nanlan kokido eta manaman, ari me manaman akan kin koledi *on* irail. ¹³ Pwe jaukop karoj o kapun kokopadar lao lel Ioanej. ¹⁴ O ma komail men duki *on*, nan iei Eliaj, me pan kodo. ¹⁵ Me jalon a mia, men ron, i en ron! ¹⁶ A da me I en karajai *on* di wet? A raj *on* jeri kan, me kin momod nan wajan net akan o likelikwir *on* kij arail, ¹⁷ Indada: Kit kajan *on* komail, a komail, jota kakalek; kit kauleki *on* komail kaul en mamauk, a komail jota janejan. ¹⁸ Pwe Ioanej pwarado, ap jota kan o nim, a re kin inda: Nan tewil kin ti poa. ¹⁹ Nain aramaj pwarado, manamana o nim, a re kin inda: Kilan, me kaped en mana o kamom jakau, kompoke pan jaunopwei o me dipan akan, a lolekon o kin diarok kida na jeri ko. ²⁰ A kotin tapiada kidaueda kanim akan, me a wiai oner manaman to to, aki re jota kalula: ²¹ Juedi *on* uk Korajin! Juedi *on* uk Petjaida! Pwe ma manaman akan, me wiaui *on* uk er, wiaui *on* Tiruj o Jidon, nan melel re pan pitipit kalula nan tuk en likau o nan paj. ²² A I indai *on* komail, a pan monai *on* Tiruj o Jidon ni ran en kadeik *jan* komail. ²³ A koe Kapernaum, me paidar lel nanlan, pan pijikindi nan pweleko; pwe ma manaman akan, me wiaui *on* uk er, wiaui *on* Jodom, nan a pan mimieta lao lel ran wet. ²⁴ A I indai *on* komail, a pan monai *on* jap en Jodom ni ran mi kadeik *jan* koe. ²⁵ Ni

anjau ota Iejuj kotin tapiadar majani: I kapina komui Jam, Kaun pan lan o jappa, me komui okila mepukat jan me lolekon o koiok kan, ap kajale on jeri pwelel akan. ²⁶ Ei Jam ai, pwe iduen me komui kupukupura. ²⁷ Meakaroj muei on ia er jan ren Jam ai, o jota amen, me aja japwilim a Ol, pwe Jam eta, o jota amen, me aja Jam, pwe japwilim a Ol eta, o me japwilim a Ol pan kajale on. ²⁸ Komail karoj, me panadar o toutoular kodo re i I pan kamoleilei komail la. ²⁹ Ale on komail ai iok, o padakki jan ia; pwe Nai me opampap o karakarak melel, komail ari pan diarada kamol pan nen omail. ³⁰ Pwe ai iok me manai, o katoutou pai me marara.

12

¹ I ANJAU o Iejuj kotila nan mat en korn ni ran en japat, a japwelim a tounpadak kan men manadar, rap doluna jan wan korn o kankan. ² Parijär lau kilaner mepwukat, rap patoan on i: Majani, japwilim omui tounpadak kan kin wiada, me jota pun, en wiaui ni ran en japat. ³ A kotin majani on irail: Komail jota doropwe, me Dawid wiadar ni a o ian akan men manadar? ⁴ Duen a pedelon on nan im en Kot o kankan prot en kajanjal, me jota pun, i o ian akan en kan, pwe jamero akan eta. ⁵ De komail jota wadoker nan kapun o, duen jamero akan ar kin kaupali ran en japat nan im en kaudok ni ran en japat, ap jota dip arail? ⁶ A I indai on komail, i, me laude jan im en kaudok, mi waja kij et. ⁷ A ma komail pan aja wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij, komail jota pan kadeikada me makelekel akan.

⁸ Pwe nain aramaj pil udan Kaun en japat. ⁹ A kotila jan waja o, ap kotilon *on* nan ar jinakoke. ¹⁰ A kilan, aramaj amen mia, me pa a motorlar. Irail idok re a indada: Me *pun*, en kakelailada ni ran en japat? Pwe ren kadipa i. ¹¹ I ari kotin majani *on* irail: Ij aramaj nan *pun* omail, me na jip amen mia, ma a pupedi *on* nan por ni ran en japat, a jo pan poridi *on*, kida jan? ¹² A iaduen aramaj amen jota kajampwal kausalap jan jip amen? I me aramaj amen kak wia kida me mau ni ran en japat. ¹³ I ap kotin majani *on* aramaj o: Kapa wei pa om! I ari kapa wei, ap maular dueta pali teio. ¹⁴ Parijär ap pedoi jan o kapukapun pena, duen ar pan kamatala i. ¹⁵ Iejuj lao mani met, ap kotila jan waja o, a pokon kalaimun idauenla i; i ari kakelailadar irail karoj. ¹⁶ O majani *on* irail, ren der kalok jili i. ¹⁷ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani: ¹⁸ Kilan, i ai ladu, me I piladar, o kompokepa i, me I kin polaule kida. I pan aude kin i Nen i, o a pan kajale *on* men liki kan duen kadeik o. ¹⁹ Nan a jota pan akamai de weriwer, o jota amen me pan *ron nil* a pon al akan, ²⁰ A jota pan katip pajan alek luet o, o a jota pan kakundi wik inkinkon o, lao a pan kaimwijokala kadeik o. ²¹ O men liki kan pan kaporoporeki mar a. ²² Me tewil ti poa men, me majkun o loton ap wijike *don* i; i ari kakelailada i, a me majkun o loton ap lokaia o kilan waja. ²³ Aramaj karoj ap malamalauak kila indada: Kaidin i japwilim en Dawid? ²⁴ A Parijär akan lao ronadar, rap indada: Nan jota, me lap en kaujeki wei tewil akan, Peelje pup eta, jaumaj en tewil akan. ²⁵ I ari *ani* ar

lamelam majani *on* irail: Wei karoj, ma tou a kan pan u pena nan *pun* ar, a pan ola, o ma toun kanim de toun im eu pan u pena nan *pun* ar, a jota pan pwaida. ²⁶ O ma Jatan pan kauje wei Jatan, a pan u *on* pein i, a iaduen a wei pan kak pwaida? ²⁷ Ma I kin kaujeki wei Peeljepup tewil akan, a ij me noumail jeri kan kin kauje kin irail? Irail ari pan omail jaunkapun. ²⁸ A ma I kaujaki wei Nen en Kot tewil akan, nan wein Kot lel *on* komail er. ²⁹ De iaduen, ij me pan kak kolon *on* nan im en me kelail amen, kulia *jan* a kapwa, ma a jo jaliEDI maj me kelail o? A ap pan kak kulia *jan* a kapwa. ³⁰ Meamen me jota *ian* ia, iei me palian ia; o me jota kin dolun penan ia, iei me kin kajapoka pajan. ³¹ I me Nai indai *on* komail, dip karoj o lalaue pan kak lapwa *jan* aramaj, a lalaue *on* Nen jota pan lapwa *jan* aramaj. ³² O me pan lalaue Nain aramaj, a pan lapwa *jan* i; a me pan lalaue Nen jarau, a jota pan lapwa *jan* i, jota nan muei met pil jota nan muei kokodo. ³³ Padukedi tuka mau pot, a wa pan mau; de padukedi tuka jued apot, a wa pan jued. Pwe tuka kin diarok kida wa. ³⁴ Wan jerpent komail, iaduen komail kak lokaia mau, pwe komail me jued? Pwe aua kin lokaia *jan* nan audepan monion o. ³⁵ Aramaj mau kin kida me mau *jan* nan pai mau en monion i, a aramaj jued kin kida me jued *jan* nan pai jued en monion i. ³⁶ A I indai *on* komail, lokaia mal karoj, me aramaj inda, pan puk *on* ir ni ran en kadeik o. ³⁷ Pwe *jan* ni om kajokajoi koe pan kapun kila, o *jan* ni om kajokajoi koe pan pakadeikada. ³⁸ Jaunkawewe o Parijär kai ap japen i indada: Jaunpadak, je men

kilan kilel eu *jan* re omui ³⁹ A i me kotin *japen* majani *on* irail: Di jued o kamal o kin rapaki kilel eu, a jota kilel eu, me pan *janjal on* irail, pwe kilel en *jaukop Iona* eta. ⁴⁰ Pwe duen *Iona* a mimi nan kaped en mam kalaimun amen ran jilu o *pon jili pon*, iduen *Nain* aramaj pan mimi nan *monion* en *jappa* ran jilu o *pon jili pon*. ⁴¹ Ol en *Niniwe* kan pan u *on* di wet ni kadeik lapalap o pan kadeikada, pwe re kalula ni ar *ronadar* padak en *Iona*, a *kilan*, me laude *jan Iona* mi met. ⁴² Li nanmarki en pali air amen pan u *on* di wet ni kadeik lapalap o pan kadeikada; pwe a pwurado *jan* ni inwin *jappa*, pwen *ron* lolekon en *Jalomo*. A *kilan* me laude *jan Jalomo* mi met. ⁴³ Nen jaut lao kowe *jan* ren aramaj o, a kin *tanatan* jili nan *jap tan* akan, rapaki wajan kamol, a jota, me a *diarada*. ⁴⁴ I ap kin inda: I pan *purelon* nan im ai, me i *pedoi janer*. A lao *puredo*, a *diar* me a *tan*, kokok, o kapwater. ⁴⁵ I ari mi koieila, ale *on* i *nen* ijimen, me jued *jan* pein i; irail lao *pedelon on* lole, rap *kaukaujon* ia, a aramaj pan jued *jan* maj. Iduen a pan *wiaui on* di jued wet. ⁴⁶ A ni a kotin majani *on* pokon o mepukat, *kilan*, in a o ri a ol akan u liki, re men lokaia *on* i. ⁴⁷ Amen ap potoan *on* i: Re kotin *mani*, in ar o ri ar ol akan mimi liki o men lokaia *on* ir. ⁴⁸ A a kotin *japen* majani *on*, me kaireki *on* i: Ij in ai o ij ri ai ol akan? ⁴⁹ Ap kotin kapawei lim a *pon japwilim* a *tounpadak* kan majani: *Kilan*, in ai o ri ai ol pukat! ⁵⁰ Pwe meamen, me kin *wia* kupur en *Jam* ai, me kotikot *nanlan*, nan i me ri ai ol, o ri ai li, o in ai.

13

¹ NI ran ota Iejuj kotila jan nan im o, ap kaipokedi pon oror. ² A pokon kalaimun pokon don i, i ari kotidan pon jop pot, kaipokedi, a pokon o udar pon oror o. ³ I ari karajerajeki on me toto majani: Kilan, jaunkamor o kolan kamorok. ⁴ Ni a kamokamorok, akai ap moredier on pon kailan al, manpir ap pirido nam ir ala. ⁵ A akai moredier waja takain, waja pwel pedeped; ir ari pitipit wojadar pweki jota pwel lole. ⁶ A katipin lao dakaradar, re motoredier o monelar, pweki jota kalau ar. ⁷ A akai moredier nan tuka teketek; a tuka teketek wojadar kajoka ir ala. ⁸ A akai moredier nan pwel mau o wadar: Akai pan me epuki, akai me woneijok, akai me jileijok. ⁹ Me jalon a mia, men ron, i en ron! ¹⁰ Tounpadak kan ap pwarado potoan on i: Da me re kotin kaukawewe on irail ni karajeraj akan? ¹¹ A kotin japen majani on irail: A muei on komail er, en aja, me rir en wein nanlan, a ap jota muei on mepukat. ¹² Pwe me a mia, ekij pan ko on, pwen aneki me laud; a me jota a mia, nan a pan kattia jan, me mi re a. ¹³ I me I padaki on irail ni karajeraj. Pwe re kilan waja, ap jota kin kilan, o ron waja, ap jota kin ron, pwe re jota kin dedeki. ¹⁴ Nan irail kapun pan kokop en Iejaia, me majanier: Komail pan ronki jalon omail, ap jota dedeki, o kilanki maj omail, ap jota weweki. ¹⁵ Pwe monion en aramaj pukat kapitakailar, o jalon arail ponlar, o re kamair pena maj arail. Pwe kadekadeo re de kilanki maj arail, o ronki jalon arail, o lolokonki monion arail, o wukila, a I de kakel irail ada. ¹⁶ A maj omail meid

pai, pwe re kilan waja, o jalon omail, pwe re ron waja. ¹⁷ Pwe melez I indai *on* komail, jaukop o me pun akan me toto, me anane en kilan, me komail kin kilekilan, ap jota kilaner, o en ron, me komail kin roneron, a re jota ronadar. ¹⁸ Komail ari ron karajepa wet duen jaunkamorok: ¹⁹ Meamen ron majan duen wei o ap jota dedeki, me jued ap pwarado, katia jan, me kamoremoredier nan monion i, a iei i, me ale war akan pon kailan al o. ²⁰ A me kamoremoredier waja takain, iei i, me kin ronada majan o, ap pitipit peren kida ale; ²¹ A jota kalau a re a, pwe a lol majaran, pwe anjau apwal o kamekam lao pwaida pweki majan o, a ap madan makar kida. ²² A me kamoremoredi *on* nan tuka teketek, iei i, me kin ronada majan o, a anan en pai en jappa o widin en dipijou kan kin kajokela majan o, ap jo wa. ²³ A me kamoremoredi nan pwel mau, iei i, me kin ronada majan o, ap dedeki o wada; akai kin pan me epuki, a akai me woneijok, a akai jileijok. ²⁴ A kotiki *on* irail er pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon aramaj amen, me kamoredi war mau nan jap we. ²⁵ A aramaj lao mairelar, a imwintiti ap pwarado kamoredier dip nan pun en korn ap koieila. ²⁶ A tuka lao wojadar o wadar, dip ap pil pwaradar. ²⁷ Ladu en kaun pan im o kan ap pwara don i potoan *on* i: Main, kaidin war mau, me kom kotin kamoredier nan jap omui? A iaduen dip, a ko jan ia? ²⁸ A majani *on* irail: Aramaj mor jued amen me wiadar. Ladu kan ap potoan *on* i: Kom kotin mauki, jen kola matiada jan? ²⁹ A majani: Iermen, pwe komail der matia jan dip ianaki korn. ³⁰ A

karoj pan mimieta lao anjaun rak; ni anjaun rak i pan *indan* men dolun kan: Ki pena maj dip akan, pira pena ni kap akan, pwe aramaj en karonala, a korn ki pena nan ai im en nak. ³¹ A kotiki *on* irail pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon wan tuka eu, me aramaj amen ale, padukedi *on* nan jap we, ³² Me tikitik *jan* war karoj, a a lao wojada, a kalaimun *jan* dip akan, o wiala tuka laud apot, manpir en pan *lan* akan ap pokon pena o mimi nan ra a kan. ³³ A pilapot karajeraj me a kotin majani *on* irail: Wein nanlan rajon kalep kij, me li amen ale okila nan kajak en plaua jilu, karoj lao mutala. ³⁴ Mepukat karoj Iejuj kotin padapadaki ni karajeraj *on* pokon o, o jota, me a kotin padaki *on* irail, ma jota ni karajeraj. ³⁵ Pwen pwaida me lokido ren jaukop o, me majani: I pan ki pajan au ai, pwen karajeraj o pan kasanjaleda me rir akan *jan* ni tapin kaua. ³⁶ A ap kotin kadar pajan pokon o, kotilon *on* nan tanpaj o. Japwilim a tounpadak kan ap kai *don* i potoan *on*: Re kotin kawewe *on* kit karajepan dip nan matual o. ³⁷ A kotin japen majani: Me kamoredi war mau, iei Nain aramaj. ³⁸ Matuel iei jappa. War mau iei toun wei. Dip iei nain mejued. ³⁹ Imwintiti, me kin kamor ir edi, iei tewil. Rak me kaimwijoke pan jappa. Jaundolun pene iei tounlan kan. ⁴⁰ A duen dip akan a kin uja *jan ron* kila kijinia, iduen a pan wiaui ni imwin kaua. ⁴¹ Nain aramaj pan kadarala na tounlan kan, o re pan ki *jan* nan wei men kamakar karoj, o me kin wiawia me jued. ⁴² O re pan kajapok ir alan len kijinia iei wajan mamaiei o teterok. ⁴³ Me pun kan ap pan linalin

dueta katipin nan wein Jam arail. Me jalon a mia, men ron, i en ron! ⁴⁴ Wein nanlan rajon pai eu, me rir nan matuel, me aramaj amen diaradar ap okila, o peren kida, koieila, netikilar karoj, me a naineki, ap netiadar matuel o. ⁴⁵ Wein nanlan pil rajon jaunet amen, me raparapaki takai kajampwal kai. ⁴⁶ A lao diaradar eu, me kajampwalia, ap koieila netikilar a dipijou karoj, netiada i. ⁴⁷ Wein nanlan pil rajon uk apot, me kin kadudi nan jed, pwen oro pena jon karoj. ⁴⁸ A lao direla, re kin apiadado pon oror, ap mondi pena, deuk on me mau akan nan dal akan, a me jued akan re kin kajela. ⁴⁹ Nan iduen a pan wiaui ni imwin kaua: Tounlan kan pan koieila, katoror jan me jued akan me pun kan. ⁵⁰ O kajapok ir alan len kijiniai, iei wajan maiei o teterok. ⁵¹ Iejuj kotin majani on irail: Komail weweki mepukat karoj? Re potoan on: Ei Main. ⁵² A ap kotin majani on irail: I me jaunkawewe karoj, me jukujukuleki wein nanlan me rajon kaun pan im eu, me kin kapwareda jan a pai me kap o me marin. ⁵³ Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela karajeraj pukat, ap kotin koieila jan waja o. ⁵⁴ A koti don udan jap we kawewe on irail nan ar jinakoke. Irail ari puriamui kila indada: Lolekon en Ol men et o a manaman akan ko jan ia? ⁵⁵ Kaidin i nain kapenta? In a jota adaneki Maria? O ri a ol akan Iakop, o Iojep, o Jimon, o Iudaj? ⁵⁶ O ri a li akan, kaidin irail karoj mi re atail? Ari, ia waja mepukat ko jan ia? ⁵⁷ O irail makar kin i. A Iejuj kotin majani on irail: Jota waja me jaukop jo wau i, nan jap we ota o ren jau i ko. ⁵⁸ I ari jota wiadar manaman toto waja o pweki ar jopojon.

14

¹ I DOKAN nanmarki Erodej roner duen wiawia en Iejuj. ² Ap majani *on* japwilim a ladu kan: Nan i Ioanej jaunpaptaij, a mauredar *jan* ren me melar akan, i me a wia kida manaman pukat. ³ Pwe Erodej koledier Ioanej o jaliedier *on* nan imaten pweki Ero diaj en ri a Pilip a paud. ⁴ Pwe Ioanej me majani *on* i: A jota muei *on* komui en ale i. ⁵ O a men kamela i, a a majak aramaj akan, pwe re wiakin i jaukop amen. ⁶ A en Erodej a ran en ipwidi wiauier, nain Ero diaj jeripein ap kakalek mo 'rail, i me Erodej peren kidar. ⁷ I ari inauki *on* i, me a pan ki *on* i, meakaroj, me a pan poeki, ap kotin kaula, ⁸ A lao pwili *jan* in a, ap potoan *on*: Kotiki *don* ia monan Ioanej jaunpaptaij pon dal wet. ⁹ Nanmarki ap kupur juedelar; a pweki a kaula o pweki irail, me *ian* i kot ni tepel o, a majani ren ki *on* i. ¹⁰ I ari poronelar en lepuk *jan* manan Ioanej nan imaten. ¹¹ Mona ap wijikedor pon dal eu, ap panalan jeripein o, i ap wala ren in a. ¹² A tounpadak kan ap pwarador, ale kalep a, jarepedier, rap kola kaireki Iejuj. ¹³ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin *ianalar* jop pot, kotilan jap tan eu. Pokon lao ronadar, rap idauenla i japajapal *jan* nan kanim akan. ¹⁴ A lao kotila *jan* waja o, ap kotin majani pokon kalaimun, ap kupuro kin ir ala, o kotin kakelada, me jomau re 'rail. ¹⁵ A lao jautik penaer japwilim a tounpadak kan kaidon i potoan *on*: Jap tan eu met o anjau daulier; re kotin kadar pajan pokon o, pwe ren kola nan kanim akan, netiada kan ar mana. ¹⁶ A Iejuj kotin majani *on* irail: Jota kare pan ar kola, komail pan katuronle

irail. ¹⁷ A irail potoan *on* i: Jota at tunol met, lopon en prot eta limau o mam eta riamen. ¹⁸ A a kotin majani: Wa *don* ia! ¹⁹ A ap kotin majani, pokon en mondi nan ra, ap kotikida lopon en prot limau o mam riamen, ap kotin majanda nanlan, laolaoki pilitiki pajan o kotiki *on* tounpadak kan lopon en prot oko a tounpadak kan ap nek *on* pokon o. ²⁰ Irail karoj ari mana o medier; rap deuk pena kopou en maremor eijok riau luan kamadip o. ²¹ A irail, me manaer, me ol limekid a li o jeri kan jota ian wadawader. ²² A ap kotin pain tounpadak kan, ren keredi pon jop pot, pwe ren madanwei mo a lel palio, lao a pan kotin kadar pajan pokon o. ²³ A lao kotin kadar pajan ponkon o, ap kotin kelepelar pon nana eu, pwen laolao. A lao, jautik penaer i eta, me kotikot waja o. ²⁴ A jop o mi ni ailepan jed o lujilujeki iluk kan pwe *an* udo *jan* moa. ²⁵ A kadekadeo nan lukepan *pon* Iejuj ap kotikot ko *don* irail pon jed o. ²⁶ A tounpadak kan lao kilaner i kotikot jili pon jed o, ap majapwekadar indada: Ani amen! Irail ap weriwer pweki ar majak. ²⁷ A Iejuj kotin madan kajoi *on* irail majani: Kaporopor mau, pwe *Nai* met, der majak! ²⁸ A Petruj japen i patoan *on*: *Main*, ma ir, re kotin majan *don* ia, i en kowei re ir pon pil o. ²⁹ A ap kotin majani: Ukedo! Petrus ap keredier *jan* nan jop o, weweid pon pil o, pwen kola ren Iejuj. ³⁰ A lau kilaner *an* ma, ap majapwekadar, a ni a pan kirila, a weriwer indada: *Main* kupwura ia! ³¹ Iejuj kotin madan kapawei lim a koledi i, majani *on* i: O koe meid pojon tikitik, da me koe jo pojonki? ³² Ira lao kotidar pon jop o *an* ap moledier. ³³ A toun jop o ap

kaion i, poridier potoan on: Melel ir me Japwilim en Kot! ³⁴ Irail lao kotin kotela, rap kotilan jap Kenejaret. ³⁵ Toun jap o lao aja i, rap kadar jili waja karoj, o re wa don i me jomau kan karoj, ³⁶ O poeki re a, ren potoan jair ta imwin japwilim a likau. A karoj, me jair i kelailadar melel.

15

¹ PARIJÄR o jaunkawewe kan ap ko don i jan Ierujalem, kalelapok re a: ² Menda japwilim omui tounpadak kan tiakedi padok en kaua ko? Pwe re jota kin omiom ni ar pan kan prot. ³ A i kotin japen majani on irail: Menda komail pil tiakedi kujoned en Kot pweki omailpadok kan? ⁴ Pwe Kot kotin kujonedadar majanier: Kakaki jam om o in om, o meamen lalaue jam a de in a, i en kamela. ⁵ A komail kin inda: Meamen indan jam a o in a: Korpan, iet wewe: Mairon eu, me koe men aneki jan ia; komail inda, dene jota dip a; i ari jota pan kakaki jam a o in a. ⁶ Iduen omail tiakedi kujoned en Kot pweki omail padok kan. ⁷ Malaun akan komail, nan melel, me Iejaia kokopadar iran komail, ni a majani: ⁸ Aramaj pukat kin kaka kin ia au arail, a monion arail me doo jan ia; ⁹ Ari, me mal ar kaudok ia, pwe kujoned en aramaj eta, me re kin kaukawewe. ¹⁰ I ari molipe pena aramaj akan majani on irail: Ron o weweki! ¹¹ Kaidin me kin ko on nan aua kin kajaminela aramaj, a me kin ko jan nan aua, i me kin kajaminela aramaj. ¹² Tounpadak kan ap kodo, potoan on i: Re kotin mani, me Parijär akan makar kida ni ar ronadar majan o? ¹³ A kotin japen majani:

Tuka karoj, me kaidin Jam ai nanlan, padukedier, pan weiweida. ¹⁴ Puei jan irail; irail me majkun, ap kalua me majkun akan. A ma me majkun amen pan kalua me majkun, nan ira karoj pan pupedi *on* nan por o. ¹⁵ Petruj ap japen potoan *on* i: Re kotin kawewe *on* kit karajeraj pot et. ¹⁶ I ari kotin majani: Komain pil jota lolekon? ¹⁷ Komain jaikenta weweki, meakaroj, me kin ko *on* nan aua kin kodilon *on* nan kaped o ap kin kajapokela? ¹⁸ A me kin ko jan nan aua, kin tapida jan nan monion, o i me kin kajaminela aramaj. ¹⁹ Pwe jan nan monion o lamelam jued kin tapi jan ia: Kamela aramaj, o kamal, o nenek, o pirap, o kadede likam, o lalaue. ²⁰ Jon pukat, me kin kajaminela aramaj. A jo omiom ap mana jota kin kajaminela aramaj. ²¹ Iejuj ap kotila jan waja o, kotilan wein Tiruj o Jidon. ²² A kilan, li en Kanaan amen, me kodo jan waja o, likelikwir *on* i, potoan *on*: Kupura ia! Main, ir me japwilim en Dawid! Nai jereipein waiwairokki tewil. ²³ A a jota kotin japen i meakot. Japwilim a tounpadak kan ap kai don i poeki re a potoan *on*: Re kotin kadarala i, pwe a kin likelikwir don kitail. ²⁴ A kotin japen majani: Jota me I pakadara don, pwin jip en jaun Ijrael eta, me jalonalar. ²⁵ A a kodo, poridi *on* i potoan *on*: Main, re kotin kupura ia! ²⁶ A kotin japen majani: A jota mau, en ale en jeri ar tunol prot ap kajedi *on* ren kijin kidi kan. ²⁷ A potoan *on*: Melel Main, ari jo, kijin kidi kan kin namenam maremor akan, me kin pupedi jan ni tepel en ar jaumaj. ²⁸ Iejuj ap kotin japen majani *on* i: O li, om pojon mo laud! A pan wiaui *on* uk duen me

koe inon ion. Na jeripein ap kelailadar ni auer ota. ²⁹ Iejuj ari kotila jan waja o, koti don liman jed en Kaliläa, a lao kotida pon dol eu ap kaipokedi waja o. ³⁰ O pokon kalaimun pokon don i, me wado me danidan kai, o me majkun, o me loton, o me jikilikil, o jon toto, ap pwilikidi ni aluwilua. A ap kotin kakelail ir ada. ³¹ Pokon o ap puriamuiki ni ar kilan, me loton akan lokolokaia, o me jikilikil akan kelailadar, o me danidan kan alialu, o me majkun akan kilan waja; rap kapina Kot en Ijrael. ³² Iejuj lao molipe pena japwilim a tounpadak kan a kotin majani: I ap pokela pokon en, pwe re mi re i ran jilu ap jota kan ar mana, a I jota pan kadar ir ala ni ar jota manaer, pwe ren der dupokala pon al o. ³³ Japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Je pan kijan ia prot toto, men kamedela pokon et nan jap tan wet? ³⁴ Iejuj kotin majani on irail: Lupon en prot me depa mi re omail? Irail potoan on: Me iju o kijin mam kij. ³⁵ I ari kotin majani on pokon o, en mondi on nan pwel o, ³⁶ Ap kotikidar lupon en prot iju o kijin mam akai, laolaoki, pwilitiki pajan o kotiki on japwilim a tounpadak kan, a tounpadak kan ap nek on pokon o. ³⁷ Irail karoj ari manaer, o medier; irail ap deuk pena kopou iju luan kamadip o. ³⁸ A irail, me manaer, me ol pakid, a li o jeri kan jota ian wadawader. ³⁹ A lao kotin kadar pajan pokon o, a kotilan pon jop pot, koti don impan Maktala.

16

¹ PARIJÄR o Jadujär akan ap ko do, kajonejon i o poeki i kilel eu jan nanlan. ² A ap kotin japen majani on irail: A lao jautiker komail kin inda:

Lakap a pan ran kajelel eu, pwe lan me waitata.
³ A ni manjan: A pan katau, pwe lan me waitata o rotorot. Komail kak *on* kajaiada mom en lan, a komail jota kak kajaiada kilel en anjau. ⁴ Di jued o kamal o kin *nonki* kilel eu, a jota kilel eu, me pan janjal *on* irail, pwe kilel en Iona eta. I ari kotin muei *jan* irail o koti wei. ⁵ Japwilim a tounpadak kan lao kotela lel palio, ap jota arail prot, pwe re monokelar. ⁶ A Iejuj kotin majani *on* irail: Kalaka o pereki kalep en Parijär o Jadujär akan! ⁷ Irail ari kajokajoi nan *pun* arail indada: Nan pweki jota atail prot, me je wado. ⁸ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Komail meid jopojon, menda komail kajokajoi nan *pun* omail, iran omail jota wado prot oko? ⁹ Komail jaikenta dedekila o komail jota tamanda lopon en prot li-mau ren aramaj limekid o kopou depa, me komail deuk penaer? ¹⁰ Pil jo lopon prot iju ren aramaj pakid, o kopou depa, me komail deuk penaer? ¹¹ Daduen, komail jo lolekonki, me kaidin kijin mana, me i kajokajoi; pwe komail en pereki kalep en Parijär o Jadujär akan, ¹² Irail ap weweki, me a kaidin majanier, me ren kalaka kalep en prot, pwe ren kalaka padak en Parijär o Jadujär. ¹³ Iejuj lao koti *don* wein Jäjarea Pilipi, ap kotin kainoma ren japwilim a tounpadak kan majani: Da me aramaj kin inda, ij me *nai*, Nain aramaj? ¹⁴ Irail potoan *on*: Akai: Ioanej jaunpaptaij, a akai: Eliaj, o pil akai: Ieremiaj de amen ren jaukop oko. ¹⁵ Ap kotin majani *on* irail: A komail, ij me komail kin inda me nai? ¹⁶ Jimon Petruj ap japen potoan *on*: Ir me Krijtuj, Japwilim en Kot ieiaj! ¹⁷ Iejuj ap

kotin japen majani *on* i: Koe meid pai Jimon nain Iona, pwe kaidin uduk o nta, me kajale *on* uk met, pwe Jam ai, me kotikot nanlan, ¹⁸ A I pil indai *on* uk, koe Petruj, a I pan kauada pon paip wet ai momodijou a wanim en pweleko kan jota pan kak kawela i. ¹⁹ I pan ki *on* uk kapiri pan wein nanlan kan. A meakot koe pan jaliedi nin jappa, pan jalidi nanlan; o meakot, koe pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan. ²⁰ A ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan, me ren der indan meamen, me i me Krijtuj. ²¹ I anjau me Iejuj kotin tapiadar kajale *on* japwilim a tounpadak kan, me a pan kotilan Ierujalem o kalokolok laud ren jaumaj akan, o ren jamero lapalap akan, o ren jaunkawewe kan, o me a pan kalokolok toto o kamela o ni ran kajilu a pan maureda, ²² Petruj ap ukadar i, kapukapun i indada: Main re kotin kupura pein ir, mepukat jota pan pwai *on* ir! ²³ A ap kotin jaupeido majani *on* Petruj: Kola muri Jatan! Koe men kamakar *on* ia, pwe om lamelam kaidin en Kot, a en aramaj, ²⁴ Iejuj ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Meamen pan idauen ia en tounmeteki pein i, ap wada a lopu, idauen ia. ²⁵ Pwe meamen dorela maur a, pan pupe jan, a meamen kajela maur a pwreki nai, i me pan diarada. ²⁶ Pwe da kadepa *on* aramaj o, ma a aneki jappa pon, ap kajela maur a? De da me aramaj pan kak kida, pwen kajapaledo maur a? ²⁷ Pwe Nain aramaj pan kokido linan en Jam a, o japwilim a tounlan kan pan ian i; i ari pan pwain *on* aramaj akan duen ar wiawia kan. ²⁸ Melel I indai *on* komail, akai me ian mimi met, me jota pan mela, irail lao kilan Nain aramaj a

kodo nan a wei.

17

¹ MURIN pon wonu pon Iejuj ap kotin ukadar Petruj, o Iakopuj, o ri a Ioanej kalua ir dalan pon nana ileila eu kalapuk. ² I ari kotin linanla mo 'rail jilan i linalin dueta katipin, o japwilim a likau o puetpuet eta marain eu. ³ A kilan, Mojej o Eliaj pwara don ir, kajokajoi on i. ⁴ Petruj ap japen potoan on Iejuj: Main, meid mau atail kotikot met. Ma re kotin mauki je pan kauada kijin im jili kij: Tanpaj ar, o eu japwilim en Mojej, o eu japwilim en Eliaj. ⁵ Ni a kajokajoidar, kilan, pali en dapok pali ap kadupal irail edi; o kilan, nil eu peidido jan nan dapok o, me majani: Iet nai Ol kompok, me I kin polaule kida! Komail ron i! ⁶ Tounpadak kan lao ronadar met, rap pupedier pon maj arail, majapwekadar kausalap. ⁷ Iejuj ap kotido, jair ir, majani: Uda, der majak! ⁸ Irail lao jaradar, jota amen, me re kilaner, pwe Iejuj eta. ⁹ Ari, ni arail kotikot kodido jan ni nana o, Iejuj ap kotin majani on irail majani: Komail depa indai on meamen duen kajanjal o, Nain aramaj lao mauredar jan ren me melar akan. ¹⁰ Japwilim a tounpadak kan kalelapok re a indada: Da me jaunkawewe kan kin indinda, dene Eliaj pan kotido maj? ¹¹ A kotin japen majani on irail: Nan melez, Eliaj pan pwarado maj kapunala karoj. ¹² A nai indai on komail, Eliaj me pwaradoer, a re jaja i, pwe irail wiai on i meakan, me re men wiada. Iduen Nain aramaj pil pan kamekam re 'rail. ¹³ Tounpadak kan ap ajadar, me a kotin majani on irail duen Ioanej jaunpaptaij o. ¹⁴ Irail lao lel don pokon o,

aramaj amen poto don i kelepuke mo a jakaradar:
¹⁵ Main kupura nai ol o, pwe a pweipwei o madak kausalap, pwe pan pak toto a kin pupedi nan iai o nan pil, ¹⁶ Nai ari wa don i ren japwilim ar tounpadak kan, a irail jota kak kakelada i. ¹⁷ Iejuj ap kotin jepen majani: Di wet meid jopojon o katiwo. Ia arain ai pan mi re omail? Ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia! ¹⁸ Iejuj ap kotin kidaua i, tewil ari kodi jan lole; putak o ap kelailadar ni auer ota. ¹⁹ A tounpadak kan ap kelep poto don Iejuj potoan on: Da me kit jo kak kaujeki wei jan i? ²⁰ A ap kotin majani on irail: Aki omail jopojon. Pwe melel I indai on komail, ma omail pojon pan laude on wan katirin, komail pan kak indan nana wet: Koda jan waja en, kola monen! I ap pan kola, jota me jota pan kak pa omail. ²¹ Jon wet jota kin koki jan meakot, kapakap o kaijejol eta. ²² A ni ar kotikot jili nan wein Kaliläa, Iejuj kotin majani on irail: Nain aramaj pan panalan nan pa en aramaj. ²³ Irail pan kamela i, a ni ran kajilu a pan maureda. Irail ari mamauk kausalap. ²⁴ Irail lao kotilon on nan Kapernaum, jaunopwei kai ap ko don Petruj indan i: Omail Jaunpadak jota kin ian nopwei? ²⁵ A majanier: Ei. A lao pedelon on nan im o, Iejuj ap kotin madan majani: Jimon, da me koe lamelame, nanmarki en jappa kin ale takjij de nopwei jan ren ij? Jan ren nairail jeri de jan men liki kan? ²⁶ Petruj potoan on i: Jan ren men liki kan. Iejuj kotin majani on i: Ari, jeri kan me jaladok. ²⁷ Ari jo, pwe kitail der kamakar irail ada, kola ni oror kajedi kaj, a mam men maj, me pan lodi, apiada, kajara pajan au a, koe pan diar

lepen moni lep; i me koe pan ale o kida ai o noum.

18

¹ NI auer ota tounpadak kan poto don Iejuj potoan *on*: Iaduen ij me pan lapalap nan wein nanlan? ² Iejuj lao kotin molipeido kijin jeri amen, ap kotin kotiki *on* nan pun arail, ³ Majani: Melel I indai *on* komail, ma komail jota pan wukila, wiala *jon* en kijin jeri, komail jota pan kak ko *on* nan wein nanlan. ⁴ Ari, meamen pan kajapwiledi pein i, dueta kijin jeri men et, i me pan lapalap nan wein nanlan. ⁵ O ma amen apwali kijin jeri men due met ni ad ai, i me kin apwali ia. ⁶ A meamen me pan kamakar amen ir, me tikitik, me pojón ia, a mau *on*, takai en plaua eu en jali *on* tapin wor a, ap kamopela nan madau waja me lol. ⁷ Juedi *on* jappa pweki a men kamakar akan, Ari jo, men kamakar akan udan mia; juedi *on* aramaj o, me men kamakar pan tapi *jan* ia. ⁸ A ma apali en pa om de apali en nä om pan kamakar uk, lepuke *jan*, o kaje *jan* uk, pwe a mau *on* uk ko *on* maur ni om danidan de jikilikil, *jan* om pa de nä pokon mia, ap ko *on* kijinia i joutuk. ⁹ O ma apali en maj om pan kamakar uk, waikada *jan* o kaje *jan* uk, pwe a mau *on* uk, ko *on* maur ni om maj pali, *jan* maj om pokon mia ap lokidokila nan iai en pweleko. ¹⁰ Kalaka, pwe komail der mamaleki amen tikitik pukat; pwe I indai *on* komail, me arail tounlan kan, me mi nanlan, kin ariri Jam ai, me kotikot nanlan. ¹¹ Pwe Nain aramaj kodon dorela, me jalonalar akan. ¹² Da me komail lamelame, ma aramaj amen, naineki jip epuki, a amen irail pan jalonala, a jo pan pwilikidi duekduamen pon

nana, ap kola raparapaki me jalonala? ¹³ A ma a pan diar, me lel I indai *on* komail, a pan peren kida, me men en *jan* duekduamen, me jota jalonalan. ¹⁴ Iduen *Jam* omail, me kotikot nanlan, jota kotin men, amen kijin jeri pukat en jalonala. ¹⁵ A ma ri om ol wia dip *on* uk, en kelep kila i, kapun *on* i dip a; ma a pan *ron* uk, nan koe kajapaledo ri om. ¹⁶ A ma a jota pan *ron* uk, ap ukada amen de riamen, pwe meakaroj en mi ren jaunkadede riamen de jilimen. ¹⁷ A ma a *kan ron* irail, ap kaireki momodijou, a ma a pil *kan ron* momodijou, ap wia kin i men liki o jaunopwei men. ¹⁸ Me lel I indai *on* komail, me komail pan jaliedi nin jappa, pan jalidi nanlan, o me komail pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan. ¹⁹ I pil indai *on* komail, ma riamen nin jappa pan minimin pene ni meakot, me re men poeki, a pan pwai *on* ira *jan* *Jam* ai, me kotikot nanlan. ²⁰ Pwe waja kij, me riamen de jilimen pokon pena ni ad ai, i waja I kin mi nan pun arail. ²¹ Petruj ap kai *don* i potoan *on*: *Main*, pan pak depa i en makeki *on* ri ai ol o, me wia dip *on* ia? A itar ma a pan me ijepak? ²² Iejuj kotin majani *on* i: I indai *on* uk, kaidin ijepak eta, a pan pak iju wad ijeijok. ²³ I me wein nanlan *rajon* nanmarki amen, me pan kapukapun na ladu kan. ²⁴ A ni a tapiada kapukapun, amen ap wijike *don* i, me pwaipwandeki talent nen. ²⁵ A ni jota a men pwain, a monjap ap majanier, me a pan netila, o a paud, o na jeri kan, o karoj, me a aneki, pwen pwainda. ²⁶ A ladu o ap poridi mo a *poni*, potoan *on*: *Main* kom kotin kanonama *on* ia, i pan pwain *on* komui karoj. ²⁷ A monjap

en ladu o ap pokela, ap lapwada o makeki *on* i a pwaipwand. ²⁸ A ladu ota ap koieila, diaradar kij a ladu amen, me pwaipwand *on* i denar epuki; i ari koledi i, padik pena tapin wor a indada: Kapunala, ma om pwaipwand mia. ²⁹ Ladu ap poridi mo a, poeki indada: Kom kotin kanonama *on* ia, i pan pwain *on* komui. ³⁰ A a kan, ap koieila, kajedi *on* nan imaten lao a kapunala a pwaipwand. ³¹ A kij a ladu kan lao kilaner me wiauier, rap mauk kaualap, koieila kaireki arail monjap karoj, me wiauier. ³² A monjap ap ekere don i, majani *on* i: Koe meid ladu jued amen! I make ki *on* uk er om pwaipwand karoj pweki om poeki re i. ³³ Menda koe jota kadek *on* ri om ladu, duen i kin kadek *on* uk er? ³⁴ A monjap ap makar kidar o panalan i ren jaun kalokolok lao a kapunalar a pwaipwand karujia. ³⁵ Iduen Jam ai nanlan, pan pil wia *on* komail, ma komail jota pan makeki jan nan monion omail *on* ri omail.

19

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela padak pukat, ap kotila jan Kaliläa, koti don wein Iudäa palilan Iordan. ² O pokon kalaimun idauendo i. I ari kotin kakelail ir adar waja o. ³ Parijär akai ap kodo kajonejon i indada: Me pun, ol en kajela a paud pweki okotme? ⁴ A ap kotin japen majani: Komail jota doropwe, me i, me wia ir adar ni tapio, a kotin wiadar ol o li? ⁵ A ap kotin majani: I me aramaj amen pan pweidedi jam a in a pat *on* eta a paud; ira ari pan udukala eu; ⁶ Ira ari jolar riamen pwe uduk eu. Ari, me Kot kotin kapad penaer, aramaj depa kamueit pajan. ⁷ Irail ap

indai *on* i: A da me Mojej majaniki, kijin likau en kamueit en koda, ol ap pan muei *jan* a paud? ⁸ A kotin majani *on* irail: Mojej mueid *on* komail er, en kajela omail paud akan pweki monion omail kapitakailar. A *jan* ni tapi o a jota kin due. ⁹ A *nai* indai *on* komail: meamen kajela a paud, ma jota pweki nenek, ap paudekida amen; nan a kamal, o me pan paudeki, me lokidokilar o, a kin kamal. ¹⁰ Japwilim a tounpadak kan ap potoan *on* i: Ma iduen kujoned, me ol o en kapwaiadan a paud, a jota mau *on* papaud. ¹¹ A ap kotin majani *on* ir: Kaidin karoj, me pan kak weweki padak pot et, irail eta, me a muei *on* er. ¹² Pwe akai mia, me udan jota unjok, a akai, me aramaj ki *janer*, a pil akai, me wia kapwat pweki wein nanlan. Meamen kak *on* weweki, i en weweki. ¹³ Kijin jeri kai ap wijike *don* i, pwen pwil po 'rail lim a kan o laolaoki, a tounpadak kan kapoui irail. ¹⁴ A Iejuj kotin majani: Mueid *on* kijin jeri kan, en ko *don* ia. Der kalik irail edi! Pwe iei *jon* en me udan wein nanlan. ¹⁵ I ari kotikida po 'rail lim a kan, ap kotila *jan* waja o. ¹⁶ O kilan, amen poto *don* i potoan *on*: Jaunpadak da me mau kot, i en wiada, pwe i en aneki maur joutuk? ¹⁷ A ap kotin majani *on* i: Menda koe idok re i duen me mau? Pwe amen ta me mau. A ma koe men ko *on* maur, dadaurata kujoned akan! ¹⁸ A ap potoan *on*: Kujoned da? A Iejuj kotin majani, iet akan: Koe der kamela aramaj; Koe der kamal; Koe der pirap; Koe der kadede likam; ¹⁹ Kakaki jam om o in om; o pok *on* men imp om dueta *on* pein uk. ²⁰ Manakap ap potoan *on* i: Mepukat karoj i kapwaiadar; a da me i en pil wia? ²¹ Iejuj kotin majani *on* i: Ma

koe men unjokela, u kowei, netikila om dipijou, ap kijakijaki *on* me jamama kan, koe ap pan aneki om pai nanlan, o kodo idauen ia do. ²² Manakap lao roner majan pot et, ap mamauk koieila, pwe a dipijou me toto. ²³ Iejuj ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Melel I indai *on* komail, meid apwal *on* me kapwapwa kan, en pedelon *on* nan wein nanlan. ²⁴ I pil katitiki *on* komail, me manai, kamel en tilon nan au en dikok eu, jan me kapwapwa en ko *on* nan wein Kot. ²⁵ Japwilim a tounpadak kan lao ronadar met, ap puriamuiki kausalap indada: Ari, ij me pan kak kamaurela? ²⁶ Iejuj ap kotin jaupei won irail, ap kotin majani *on* irail: A jo kak pan aramaj, a ren Kot meakaroj me kak. ²⁷ Petruj ap japen poto don i: Majani, kit likidmaliela meakaroj, ap idedauen komui, a da me pan katini kit? ²⁸ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Melel I indai *on* komail, komail me idedauen ia do ni ipwi japal, Nain aramaj lao mondi pon mole linan, komail pil pan mondi pon deun kadeik, kakaunda kainok en Ijrael eijokriau. ²⁹ O meamen kajela im a kan, de ri a ol o li akan, de jam a, de in a, de a paud, de jeri, de jap pweki ad ai, nan a pan ale pan pak epuki o jojoki maur joutuk. ³⁰ A me toto men moa, pan muri; a men muri pan moa.

20

¹ PWE wein nanlan rajon kaun pan im amen, me jankonai *on* raparapaki toundodok kai nan a mat en wain. ² Irail lao inauki pena, me denar eu ni ran eu, ap kadar ir ala nan a mat en wain. ³ A pil kotila ni auer kajilu, ap majani akai, me momod mal nan deun jaunet akan, ⁴ Ap majani *on* irail: Komail pil

kola nan mat en wain o, o meakot me pun, i pan pwain *on* komail; irail ari kola. ⁵ A pil kola ni auer kawonu o kaduau o wiadar dueta. ⁶ A pil kotila ni auer eijokeu, ap diaradar akai, me momod mal, ap majani *on* irail: Da me komail momodeki mal ran pon? ⁷ Irail potoan *on*: Aki jota amen, me kadokeki kit. Ap majani *on* irail: Komail pil kola nan mat en wain o, komail pan ale me pun. ⁸ A lao jautik penaer monjap en mat en wain majani *on* a jaunkoa: Kapokon pena toundodok kan o pwain *on* irail. Tapiada jan ren men pwand oko lao kokodo lel men madan kan, ⁹ Me kadodokier ni klok eijokeu kan ap kodo, amen amen ap ale denar eu. ¹⁰ A men maj akan lao kodo, rap kiki *on*, me re pan ale jiki jan, a re pil aleer denar ta ieu. ¹¹ Irail lao ale, rap lipaned *on* monjap o. ¹² Indada: Mepukat dodok auer ta ieu, a komui karajai kit pena; kit me dodokki apwal en ran o karakar en katipin. ¹³ A ap kotin japen majani *on* amen re 'rail: Kompoke pai, kaidin me japun, me i wiail *on* uk. Kita jota inauki pena denar eu? ¹⁴ Ale me om, kowei, i men pwain *on* me pwand pukat rajon uk. ¹⁵ De iaduen, a jota pun, i en wiaki me udan ai, me i mauki? De por en maj om me jued pweki ai kadek? ¹⁶ Ari, me pwand akan pan moa, a me moa kan pan pwand, pwe me toto paeke; a me malaulau me piladar. ¹⁷ Iejuj lao kotin kodala Ierujalem, a kotin kelepe kila tounpadak ekriamen pon al a, majani *on* irail: ¹⁸ Kilan, kitail kin kodalan Ierujalem o Nain aramaj pan ko *on* ren jamero lapalap o jaunkawewe kan, o irail pan kadeikada, en kamela i. ¹⁹ O re pan panala

i ren men liki kan, pwen kapikapiti i, o kaloke, o kalopuela, a ni ran kajilu a pan maureda. ²⁰ In en nain Jepedäuj ap poto don i, a na putak riamen ian i, poni i o poeki okotme re a. ²¹ A ap kotin majani on i: Da me koe mauki? A potoan on i: Re kotin mueid on ai tunol putak riamen, en mondi re ir, amen ni pali maun omui, amen ni pali main omui nan omui wei. ²² A Iejuj kotin japen majani: Koma jota aja, me koma poeki. Koma kak nim dal me I pan nim? Ira potoan on: Je kak. ²³ A kotin majani on ira: Melel, komail pan tunole ai dal, a momod ni pali maun o main i, I jota kak mueid on, pwe pwaij en irail me a onop oner jan ren Jam ai. ²⁴ Ni en ek oko ar ronadar, ap juede kidar pirien o. ²⁵ A Iejuj kotin molipe ir do majani: Komail aja, duen jaupeidi en wei pokon ar kin poe irail edi, o me lapalap akan kin manaman on irail. ²⁶ A duen met a jota pan wiaui nan pun omail. A me men laud nan pun omail, en papa komail. ²⁷ O meamen re omail, me men jaumaj, i en lidui komail. ²⁸ Dueta Nain aramaj, me kaidin kodo, pwe aramaj en papa, a pwe i en papa o kida maur a wiliandi me toto. ²⁹ Ni arail kotila jan Ieriko, pokon kalaimun idauen la i. ³⁰ A kilan, ol majkun riamen momod ni kailan al o. Ni ara ronadar, me Iejuj kotin daulul, ira ap likelikwir indada: Main kupura kit, ir me japwilim en Dawid! ³¹ A pokon o kidau ira da, pwen nenenla. A ira kalaudela ara likelikwir indada: Main, kupura kit, ir me japwilim en Dawid! ³² Iejuj ari kotin udi, molipe ira do majani: Da me koma mauki, I en wiai on koma? ³³ Ira potoan on: Main, maj at en kapad

pajan! ³⁴ Iejuj ari kupuro kin ira dar o kotin jair maj ara. Maj ara ari madan pad pajaner; ira ap idauenla i.

21

¹ NI arail koren ion Ierujalem o lel on Petpake impan dol Oliwe, Iejuj ap kotin poronela tounpadak riamen. ² Majani on ira: Koma ko on nan kanim monen, a madan koma pan diar ejel amen, me jalidi, o na pul mi imp a, lapwa ira da, ap kare don ia! ³ A ma meamen pan indan koma meakot, koma pan indada: Kaun o men dake, i ari pan madan kadar ira do. ⁴ A mepukat karoj wiauier, pwen pwaida, me lokido ren jaukop o me majani: ⁵ Kaireki nain Jion jeripein: Kilan, om Nanmarki kotido re om. A kotin opampap o kaipokedi pon ejel li amen. ⁶ A tounpadak ko lao kolar, o wiadar duen Iejuj kotin majani on ira, ⁷ Ira ap wado ejel o na, ap irepadi po 'ra arail likau kan a ap kotin kaipokedi poa. ⁸ O pokon kalaimunia irepadi arail likau kan nani al o, a akai paledier ran tuka kan irepadi nani al o. ⁹ A pokon o, me tion moa, o me idauen, nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Meid iajanai me kotido ni mar en Kaun, ojiana nanlan. ¹⁰ A lao kotilon on nan Ierujalem, toun kanim ap mokimokid indada: Ij i? ¹¹ Pokon o katitiki: Nan i Iejuj, jaukop en Najaret en Kaliläa. ¹² Iejuj ap kotilon on nan im en kaudok en Kot, ap kotin kaje jan karoj, me kin netinet nan im en kaudok, o kotin wukededi tepel en jaunkawilian moni ko, o deun men netin muroi. ¹³ O kotin majani on irail: A intinidi: Im ai pan adaneki im en kapakap, a komail wia kilar

deu en lipirap. ¹⁴ A me majkun o me jikil akan poto don i nan im en kaudok o; i ari kotin kakel irail adar. ¹⁵ A jamero lapalap o jaunkawewe kan lao kilaner manaman akan, me a kotin wiadar, o jeri kan nan im en kaudok, me nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Irail ap makara kidar, ¹⁶ Indai on i: Kom jota mani, me mepukat katitiki? A Iejuj kotin majani on irail: Ei, komail jaikenta doropwe: Jan nan au en jeri o me kin kan didi, ir me kotin kapwaiadar kapin eu? ¹⁷ I ari kotin muei jan irail, kotila jan nan kanim o, koti don Petanien o pweiokidi waja o. ¹⁸ A ni manjan ni a kotin purlan kanim o, ap men konotedar: ¹⁹ A kotin majani tuka pik pot ni kailan al o, ap kotilan i. A jota, me a kotin diaradar, pwe ta eta, ap kotin majani on i: Koe jolar pan wa kokolata! A tuka pik ap madan monedier. ²⁰ Tounpadak kan lao kilaner, irail ap puriamui kidar indada: Daduen tuka pik o madan monelar. ²¹ A Iejuj kotin japen majani on irail: Melel I indai on komail, ma komail pojon, ap jota peikajal, kaidin met eta, me wiaui on tuka pik en, me komail pan kak wiada, pwe ma komail pan indan nana wet: Mokid wei lokidokila nan madau, nan a pan pwaida. ²² O meakaroj komail pan poeki ni omail kapakap, ap pojon komail pan ale. ²³ A lao kotilon on nan im en kaudok o, jamero lapalap akan o jaumaj en toun jap o ap ko don i ni a kotin kaukawewe indada: Manaman en ij, me komui wiaki mepukat? O ij me ki on komui manaman wet? ²⁴ A Iejuj kotin japen majani on irail: I pan pil kalelapok meakot re omail, ma komail pan japen ia, I pil pan indan komail manaman en ij, me I wiaki mepukat. ²⁵ En Ioanej a paptaij a tapi

jan ia? Men nanlan de me ren aramaj? Irail ap lamelame nan pun arail katiti, ma kitail pan inda men nanlan, a pan majani *on* kitail: Da me komail jo pojonki i? ²⁶ A ma kitail inda, me ren aramaj, kitail majak pokon o, pwe karoj kin wia jaukopki Ioanej, ²⁷ Irail ari japen Iejuj potoan *on*: Kit jota potoan. I ari pil majani *on* irail: I jota pil pan indai *on* komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat. ²⁸ A iaduen omail lamelam? Aramaj amen naineki ol riamen. A kola ren amen indan i: Lao, kola ran wet dodok nan ai mat en wain. ²⁹ A japen indada: I jota mauki; a mur ekij a kalukila, ap koeila. ³⁰ O a kola ren me teio indai *on* pil dueta. I me japen indada: Ei main; ap jota kola. ³¹ Ari, ij re 'ra, me wiadar injen en jam a? Irail potoan *on* i: Men maj o. Iejuj kotin majani *on* irail: Melel I indai *on* komail, jaunopwei o me nenek kan pan mo 'mail pedelon *on* nan wein Kot. ³² Pwe Ioanej pwaradon komail, padapadak *on* komail duen al pun, a komail jota kamelele i; a jaunopwei o me nenek kan kamelele i. A komail lao kilaner, komail jota kalukila, pwen kamelele i. ³³ Komail ron pil apot karajeraj! Kaun pan im amen padukedier mat en wain eu o kele pene, ap weiradar deun men wunid wan wain, o kauada im en daulik eu, ap kajile kin i *on* jaumat akai, o momaitelar nan wai. ³⁴ A lao anjau en rak, a kadaralan jaumat akan a ladu kai, pwen ale a wan wain. ³⁵ Jaumat akan ap jaikedi a ladu kan; re woki amen, kamela amen, a amen me re kate. ³⁶ A pil kadarala ladu kai, toto jan men maj, Irail ari wiai *on* irail pil dueta. ³⁷ A ikmuri a kadara won irail na ol majani: Nan re

pan majak nai ol. ³⁸ A jaumat akan lao kilaner ol o, irail ap kajokajoi nan pun arail: I me pan ale jojo, ukodo kitail en kamela i, a kitail pan id ale a jojo. ³⁹ Irail ari jaikedi i o kajapoke jan i nan mat en wain o, o kamela i. ⁴⁰ Ari, monjap en mat en wain lao pwarado, da me a pan wiai *on* jaumat pukat? ⁴¹ Irail potoan *on* i: A pan kamela aramaj jued pukat, ap pan neki *on* akai jaumat a mat en wain o, me pan ki *on* i wan wain ni anjau me kon *on*. ⁴² Iejuj ap kotin majani *on* irail: Komail jaikenta doropwer nan kijin likau kan: Takai o, me jauje kan kajapokelar, ap id wialar takai en pukakaim. Mepukat wiauiet ren Kaun o, men kapuriamui patail? ⁴³ I me I indai *on* komail, wein Kot pan japadoke jan komail, ap ko *on* eu kainok, me pan kida wa. ⁴⁴ O meamen pupedi *on* pon takai wet, pan ola, a meamen me a pan pupedi *on* poa, a pan pitaki pajan i. ⁴⁵ A jamero lapalap o Parijär akan lao ronadar a karajeraj akan, re mulikiadar, me a kotin karajeraje kin irail. ⁴⁶ Irail ari majamajan jili en jaikidi i, a re majak aramaj akan, pwe re wia kin i jaukop amen.

22

¹ A IEJUI kotin japen o pil karajeraj *on* irail majani: ² Wein nanlan rajon nanmarki amen, me kamadipe na ol ni ran en a kapapaud. ³ O a kadarala na ladu kan, pwen luke don kamadip o, me kileledier akan; a re kan kodo. ⁴ A pil kadarala akai ladu majani: Kaireki me kileledier akan: Kilan, i kaonopadar ai kamadip o: nai kau ol o man wi kan me kamelar, o karoj nikier, ko don kamadip en kapapaud! ⁵ A irail jota injenoki, ap

kowei, amen nan jap we, o amen ko *on* dodok. ⁶ A me tei kan jaikidi a ladu kan kaloke o kame ir ala. ⁷ Nanmarki ap makara kidar, kadarala a jaunpei kan, kamela me lolap oko o ijikedar ar kanim o. ⁸ A ap indan a ladu kan: Ari, kamadip onoper, a me kileledier akan jota war *on*. ⁹ Komail ari kowei nan al akan, a karoj me komail diar, en kalua don kamadip o. ¹⁰ Ladu kan ap kola nani al akan, kapokon pena karoj, me irail diaradar, me jued o me mau kan; kamadip ari tounlar. ¹¹ A nanmarki lao pwarado, en kilan toun kamadip, ap diaradar aramaj amen, me jota a kapwat, ¹² A ap majani *on* i: Kompoke pai, iaduen om kak pedelon, pwe jota om kapwat? I ari japaimokid. ¹³ Nanmarki ap majani *on* papa kan: Jaliedi i pa o nä akan, ale o kajapokela nan rotorot liki iei wajan maiei o teterek. ¹⁴ Pwe me toto paekeredo, a me malaulau piladar. ¹⁵ Parijär ap pokon pena, kaparok pena duen ar pan kajapuna i jan a majan; ¹⁶ Irail ap kadaralan i nairail tounpadak kan ianaki ladun Erodej kan, potoan *on*: Jaunpadak, je aja, ir me kotin melel, o kotin kawewe melel duen al en Kot o re jota kotin kupuroki meamen, pwe re jota kotin kajampwaleki janjal en aramaj. ¹⁷ Ari, re kotin majani *on* kit kupur ar. Me pun, en nopwei *on* nanmarki de jo? ¹⁸ A Iejuj lao kotin mani ar me juet, ap majani: Malaun komail, da me komail kajonejon kin ia? ¹⁹ Kajale don ia moni en nopwei! Irail ap potoan *on* i denar eu. ²⁰ A kotin majani *on* irail: Mom en ij o intin wet? ²¹ Irail potoan *on* i: En nanmarki, a i kotin majani *on* irail: Ari, komail ki *on* nanmarki, me nain nanmarki, o *on*

Kot, me japwilim en Kot. ²² Irail lao ronadar met, rap puriamuiki o muei *jan i*, o koeilar. ²³ Ran ota Jadujär akai ko *don i*, me kin inda, me dene me melar akan jolar pan maureda, ap kalelapok re a. ²⁴ Indada: Jaunpadak, Mojej majani, ma meamen melar o jota na jeri, ri a ol en id paudeki a paud, pwen kaipwi *on ri a* kadaudok a. ²⁵ Ari, pwin pirien eu mi re at, ol ijimen. Mejeni paudeki li amen, ap melar, a jota kadaudok a, ap kakaliki *on ri a ol a* paud; ²⁶ Pil dueta kariamen o kajilimen kokola lao kaijimen. ²⁷ A ikmuri li o pil melar. ²⁸ Ari; ni en me melar akan ar pan iajada, a pan en ij a paud ren me ijimen, pwe irail karoj me paudekidar i? ²⁹ A Iejuj kotin *japen* majani *on irail*: Komail meid *japun* pwe komail jo weweki kijin likau kan de mana en Kot. ³⁰ Pwe me mauredar akan jolar pan papaud de kapapaud, pwe irail dueta tounlan en Kot akan, me mimi nanlan. ³¹ Komail jaik doropwe duen en melar akan ar pan maureda, me lolok *on komail jan ren* Kot, me kotin majani: ³² Nai Kot en Apraam o en Ijaak o en Iakop? A kaidin Kot en me melar akan, pwe en me maur akan. ³³ A pokon o lao ronadar met, irail ap puriamuiki a padak. ³⁴ A Parijär akan lao ronadar, me a kotin kadukiedier Jadujär akan, ap pokon pena. ³⁵ Amen irail, jaunkawewe men, kajonejon i potoan *on*: ³⁶ Jaunpadak, kujoned da me lapalap nan kapun o? ³⁷ A Iejuj kotin majani *on i*: Koe en pokeki *on* Kot om Kaun *monion* om unjok, o *nen* om unjok, o om lamelam unjok. ³⁸ Iei met me moa en kujoned akan. ³⁹ O me kariau me dueta: Koe en pok *on* men imp om dueta *on* pein koe.

⁴⁰ Kujoned riau met me audepan kapun o jaukop akan. ⁴¹ Ni en Parijär akan ar momod pena, Iejuj ap kotin kainoma re 'rail. ⁴² Majani: Da me komail lamelame duen Krijtuj, nain ij i? Re potoan on: Japwilim en Dawid. ⁴³ A kotin majani on irail: A iaduen da me Dawid kaadaneki i Kaun ren Nen ni a majani: ⁴⁴ Kaun o kotin majani on ai Kaun, mondi on ni pali maun i, lao I pan wia kida om imwintiti utipan nä om? ⁴⁵ A iaduen, ma Dawid kaadaneki i Kaun, a pil pan kak na ol? ⁴⁶ A jota amen, me kak japenki i meakot, o jolar me idok meakot re a kokolata.

23

¹ IEJUJ ap kotin kaparok on pokon o japwilim a tounpadak kan, ² Majani; Jaunkawewe o Parijär akan kin mondi nan deun Mojej. ³ Ari, karoj me re indan komail, i me komail en wia o kapwaiada, a der ale jan ar wiawia kan; pwe irail kin indada, ap jota kapwaiada. ⁴ Re kin pira pena kapwa en wijik me toutou melel, ap kidan pon apar en aramaj, a irail jota men jairki jondin pa arail. ⁵ O re kin kapwaiada ar wiawia kan karoj, pwe aramaj en ududial. Pwe irail kin kadälape ar kijin likau en kataman o kalaudela ni kailan ar likau. ⁶ Irail kin nonki mondi ni tapin tepel ni kamadip o, o leppandam nan jinako ke kan. ⁷ O re kin mauki, aramaj en ranamau on irail nan deun net, o aramaj en wia kin ir Rapi, Rapi, ⁸ A komail der nonki, aramaj en wia kin komail Rapi, pwe me ta men omail Jaunpadak, a komail pirien pena. ⁹ O komail der kaadaneki meamen jam nan jappa, pwe amen Jam omail, me kotikot nanlan.

¹⁰ O komail der *nonki*, aramaj en wia kin komail jaumaj, pwe me ta men omail Jaumaj: Krijtuj.
¹¹ A me lapalap re omail, en omail papa. ¹² Pwe me pan kajapwilada pein i, pan japwilidi, a me pan kajapwilidi pein i, pan kajapwilada. ¹³ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin ritinidi wein nanlan mon aramaj akan, pwe komail jota pan pedelon, a me men pedelon, komail jota kin mueid *on*. ¹⁴ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail me *nopur jan* im en li odi kan ap liliajoj kapakap reirei. Omail kalokolok pan laud meel. ¹⁵ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin pidipidaki jed o jap, pwen wiada projelit amen, a lao wialar, komail ap pan wia kin i toun pweleko amen, me jued *jan* komail. ¹⁶ Juedi *on* komail jaunkalua majkun, komail me kin inda: Meamen kin kaukila im en kaudok, dene jota katepa, a me kin kaukila kold en im en kaudok, i me *pun*. ¹⁷ Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren kold de im en kaudok o, me kin kajarauiala kold? ¹⁸ O meamen kin kaukila pei jarai, dene jota katepa, a me kaukila mairon, me mi poa dene i me *pun*, ¹⁹ Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren mairon de pei jarai, me kin kajarauiala mairon? ²⁰ Ari, meamen kaukila pei jarai, kin kaukila i o meakan, me mi poa. ²¹ O meamen kaukila im en kaudok, kin kaukila i ianaki i me kotikot lole. ²² O me kaukila nanlan, kin kaukila mol en Kot o me kin kaipokedi *on* poa. ²³ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail kin maironki eijokkij eu en minje,

o til, o kimel, ap jota injenoki kujoned en kapun kajampwal akan: Pun, o kadek, o pojón. Komail wiada mepukat, ap pil kapwaiada me tei kan! ²⁴ Jaunkalua majkun komail, me kin ijenoki kijin am en wel, ap katalala kamel! ²⁵ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Pwe komail kin kamakelekel kajak o dal liki, a lol me dir en me re kuliada o me jued. ²⁶ Parijär majkun koe, kamakelekele maj lol en kajak o dal akan, pwe pali liki en pil makelekelede! ²⁷ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Komail rajon joujou kan, me jementen, me kin janjal kajelel, a lole me dir en ti en me melar akan o *jon* en jaut karoj. ²⁸ I duen komail, me janjal pun mon aramaj, a lole komail me dir en malaun o japun. ²⁹ Juedi *on* komail jaunkawewe o Parijär akan, malaun komail! Pwe komail kin apapwali joujou en jaukop akan o kapwataki joujou en me pun kan. ³⁰ Ap inda: Ma kit mia ni muein jam atail akan, kit jota pan ian irail kamela jaukop akan. ³¹ Ari, pein komail kin kadede, me komail nain me kamelar jaukop akan. ³² A komail kaunjokala wiawia en jam omail akan! ³³ Komail jerpent o wan oter akan! Pala komail pan piti *jan* kadeik en nan pweleko? ³⁴ Kilan, i me I kadara *don* komail jaukop akai, o me lolekon kai, o jaunkawewe kai; a akai irail, me komail pan kamela, o kalopuela, o akai komail pan kaloke nan omail jinako ke kan, o komail pan paki irail *jan* nan eu kanim *on* nan eu. ³⁵ Pwen kapokon *on* komail nta makelekel karoj, me kapwilipwilidier nan jappa *jan* ntan Apel pun kokodo lel ntan Jakariaj, nain Parakiaj, me komail

kamelar nan pun en im en kaudok o pei jarau.
³⁶ Melel I indai *on* komail, mepukat pan pwai *on* di wet. ³⁷ O Ierujalem, Ierujalem, me kin kamela jaukop akan o kate me pakadara *don* uk kan; pan pak toto, me I pan kapokon pena noumail akan, duen litok kin kompwal pena na purok kan pan pa a, a komail kan. ³⁸ Kilan, im omail pan tanla. ³⁹ Pwe I indai *on* komail, komail jolar pan kilan ia jan ni anjau wet, lao komail pan inda: Meid iajanai, me kotido ni mar en Kaun o!

24

¹ IEJUF ap kotila kotiwei jan nan im en kaudok o, japwilim a tounpadak kan ari poto *don* i, pwen kajanjale *on* i im en kaudok o. ² Iejuj ari kotin jafen majani *on* irail: Komail jo ududial mepukat karoj? Melel I indai *on* komail, jota eu takai pan mimi pon eu, me jota pan karonk pajan. ³ Ni a kotin kaipokedi pon dol Oliwe, tounpadak kan kelep poto *don* i potoan *on*: Re kotin majan *don* kit anjau da, me mepukat pan pwaida o da kilel pan ar pan kotin puredo, o imwin kaua? ⁴ Iejuj ari kotin jafen majani *on* irail: Kalaka, pwe jota amen en kotaue komail. ⁵ Pwe me toto pan kodo ni ad ai katiti: Nai me Krijtuj o kotaue me toto. ⁶ Komail pan ronada duen mauin o kajokajoi pan mauin; Komail kalake, der majak; pwe mepukat pan wiaui maj, a imwi jaikenta mia. ⁷ Pwe eu jap pan u *on* eu, o eu wei *on* eu; o anjaun lek, o kilitop, o rerer en jap akai pan wiaui. ⁸ Mepukat karoj tapin kalokolok. ⁹ Irail ap pan pan komail lan kamakam o kame komail la; o komail pan tantat pan kainok karoj pweki ad ai. ¹⁰ Me toto

ap pan makarada, o amen pan panala amen, o re pan tataki nan pun arail. ¹¹ O jaukop likam toto pan pwarada o kotaue me toto. ¹² A limpok en me toto pan laula, aki japun, me pan pwaida kausalap. ¹³ A me pan dadaurata lel imwi, i pan dorela. ¹⁴ A ronamau en wei o pan kalok jili nan jappa karoj, pwen kadede *on* wei karoj, iei anjau, me imwi korendo. ¹⁵ A komail lao kilan jaut akan, o ola laud mi nan waja jarau, duen me jaukop Daniel kopadar, meamen doropwe, i en weweki. ¹⁶ Me kin mi nan jap en Iudäa, ap tanala pon nana; ¹⁷ O me mi pon im, ender ko *on* lole, pwen ale a kapwa jan; ¹⁸ O me mimi nan jap, ender puron ale a likau. ¹⁹ O me juedi *on* irail me lijean o me kin kadidi ni ran oko! ²⁰ Komail ari kapakap, pwe komail depa pitila ni anjaun kapau, o pil der ni ran en japat. ²¹ Pwe i anjaun kamakam kausalap, jota me dueta jan ni tapin kua kokodo lel met, pil jota pan wiaui kokolata. ²² O ma ran oko jo kamalaulau la, jota uduk eu me pan dorela; a pweki me piladar akan ran oko pan kamalaulaula. ²³ O ma meamen pan indan komail: Kilan iet Krijtuj de monen, komail der kamelele. ²⁴ Pwe Krijtuj likam kai o jaukop likam kai pan pwarada, o kapwareda kilel o manaman akan, pwen pil kotaueda me piladar akan, ma re kak *on*. ²⁵ Kilan, nai me kop *on* komail er. ²⁶ Ari, ma re pan katiti *on* komail: Kilan, a kotikot nan jap tan o, der koieila; kilan, a kotikot waja rir o, der kamelele. ²⁷ Pwe duen liol a tapida jan ni maj en lan linanla lel kapin lan, iduen en Nain aramaj a pan pwarado. ²⁸ Pwe waja man melar mia ia, i waja ikel pan

pokon pena ia. ²⁹ A murin kamakam o katipin pan madan rotorotala o maram pan jolar linan, o uju kan pan moredi jan nanlan, o katen pan nanlan pan mokidada. ³⁰ Kadapakilene pan Nain aramaj ap pan pwarada nanlan, o kainok karoj en jappa ap pan mamaiei, o irail pan kilan Nain aramaj a kokido dapok en lan akan, me manaman o linan kaualap. ³¹ O a pan kadarala na tounlan kan peuk pojaune lapalap, re pan kapokon pena na me piladar akan jan pali paieu, jan ni maj en lan lel on kapi. ³² Jan ni tuka pik o komail padakki karajeraj en: Ra kan lao pilen o ta pwarada, komail ajaki, me rak korendor. ³³ Pil dueta komail, komail lao diar mepukat, en aja, me a korendor, a leler liman wanim. ³⁴ Melel I indai on komail, di wet jota pan mela, lao mepukat karoj pan pwaida. ³⁵ Lan o jappa pan poula, a ai padak jota pan poula. ³⁶ A duen ran o auer jota amen, me aja, pil tounlan kan jaja. Jam ai ta me mani. ³⁷ A duen ni muein Noa iduen en Nain aramaj a pan pwarado. ³⁸ Pwe duen ni ran akan mon nolik lapalap re mana o nim, re papaud o kapapaud, lao lel ran en Noa a pedelon on nan warim o. ³⁹ O re jota dedeki lao lel nolik pwaida o kamop ir ala karoj, iduen en Nain aramaj a pan pwarado. ⁴⁰ I ran o riamen pan mi nan jap; amen pan peuka jan o amen luadi. ⁴¹ Riamen pan irij nan im en plaua, amen pan peuka jan a amen luadi. ⁴² Komail ari majamajan, pwe komail jaja auer, me omail Kaun pan pwarado. ⁴³ A met komail en aja, ma jaumaj en im o ajaer auer en men lipirap pan kodo, a pan majamajan, a jota pan mueid on kawela im a.

44 Komail ari pil majamajan, pwe Nain aramaj pan kodo ni auer, me komail jota lamelame. 45 Ari, ij ladu lelapok o lolekon o, me a monjap kajapwilada pon im a, pwen nene *on* irail ni anjau me kon *on*. 46 Ladu o meid pai, me a monjap pwara diarada i a wiawia due met! 47 Melel I indai *on* komail, a pan kajapwilada i pon a dipijou karoj. 48 A ma ladu jued o pan lamelame nan *monion* i: Ai monjap pwapwand kodo; 49 Ap kame a warok kan o nam o nim nan *pun* en me kamom jakau; 50 Monjap en ladu o ap pan pwarado ni ran eu, me a jota lamelame o ni klok, me a jaja. 51 O a pan palan pajan i o katororalan i ren me malaun akan, iei wajan maiei o teterok.

25

1 I ANJAU o wein nanlan me rajon li ek, me ale ar lamp akan, ap koieilan ol kamod. 2 Me limen me lolekon a me limen me lolepon. 3 Me lolepon oko wa ar lamp akan ap jota ianaki kadirepa. 4 A me lolekon ko wa ar lamp akan ianaki kadirepa. 5 A ni en ol kamod a pwapwand ir karoj men mair ap mairelar. 6 A lao nan lukepan pon a lok jili: Kilan, ol kamod kotido, komail koieilan i! 7 Li karoj ap pauridar kaonopadar ar lamp akan. 8 Me lolopon ap indan me lolekon kan: Komail ki *don* kit kijan omail le, pwe nait lamp akan pan kunla. 9 A me lolekon kan japen indada: O iermen, pwe ede jola itar *on* kit o komail, komail kola ren jaunet netiada pein omail. 10 Ni arail kokolan net, ol kamod ap jamador. Irail me onoper ian i pedelon *on* nan kamadip o, wanim ap ritidier. 11 Murin anjau kij li tei ko ap pwarado indada: Main, main, re kotin

ritinadan kit! ¹² A ap japen indada: Melel i indan komail, i jaja komail. ¹³ Komail ari majamajan, pwe komail jaja ran de auer. ¹⁴ Pwe a rajon aramaj amen, me pan momaitela nan wai. Ap kapokon pena na ladu kan o nek *on* irail a dipijou kan. ¹⁵ A ki *on* amen talent limau, a *on* amen riau, a *on* amen eu, duen me re itar *on*, a ap madan jamalar. ¹⁶ Me aleer talent limau, ap koieila dodokki o diaradar pil talent limau. ¹⁷ A me aleer riau, pil dueta, a diaradar pil riau. ¹⁸ A me aleer eu, ap koieilar jarepedier nani pwel, okilar moni en monjap o. ¹⁹ A kadekadeo a warailar monjap en ladu pukat ap puredo o kainene irail adar. ²⁰ Me aleer talent limau ap potodo wado pil talent limau indada: Main komui kotiki *on* ia er talent limau, kom kotin majani, iet pil talent limau, me i netia kidar. ²¹ A monjap ap indan i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto, ko *on* nan peren en om monjap! ²² A me aleer talent riau ap pil potodo indada: Main komui kotiki *don* ia er talent riau, kom kotin majani, iet pil talent riau, me i netia kidar. ²³ A monjap ap indant i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto ko *on* nan peren en om monjap! ²⁴ A me aleer talent eu ap pil potodo indada: Main, i ajaer komui, me komui ol padik amen, me kin dolun jan waja, me kaidin komui padukedier ia, o nak pena, waja me kaidin komui kamorok ia; ²⁵ Nai ari majak, o koieila o okilar japwilim omui talent nani pwel, majani, iet japwilim omui. ²⁶ A monjap

ap japen indan i: Ladu jued o ponkake men koe, ma koe ajaer, me i kin dolun waja, me kaidin *nai* padukedier, o nak pena waja, me kaidin *nai* kamorokier. ²⁷ Menda koe jota ki *on* jaun kawilian moni *nai* moni, a *nai* lao puredo, i ap pan ale me udan ai *ianaki* moni me a *naitikadar*. ²⁸ Komail ari ki *jan* re a a talent, ap ki *on*, me a talent eijok. ²⁹ Pwe me a mia, ekij pan ko *on*, pwen aneki me laud; a me jota a mia, nan a pan katia *jan* me mi re a. ³⁰ A ladu me jota katapa, komail kajela nan rotorot liki, iei wajan maiei o teterok. ³¹ A Nain aramaj lao kodo ni a *linan*, o tounlan jarau kan *ian* i, a pan mondi pon mol en a *linan*; ³² O toun jappa karoj pan kapokon pena mo a. A ap pan katoror irail *pajan* dueta jilepa o kin katorore jip ol ren li akan. ³³ A pan kila na jip li akan ni pali maun, o na jip ol akan ni pali main. ³⁴ Nanmarki ap pan majani *on* toun pali maun: Ukodo, komail kompoke pan Jam ai, jojoki wei o, me onop *on* komail er *jan* ni tapin kaua! ³⁵ Pwe *nai* men manadar, a komail ap kamana ia; *nai* men nim piladar, a komail ap kanim pil ia; *nai* men kairu men, a komail ap kajamo ia. ³⁶ Kilijo, a komail ap kalikauwi ia dar, *nai* jomaudar, a komail ap pwara don ia; *nai* jalidier, a komail ap pwara don ia. ³⁷ Me pun kan ap pan japen i potoan *on*: Main, iad me je potoan ir men konot, ap potoan don ir konot, de men konot pil, ap id konote don ir? ³⁸ Iad kit potoan ir men kairu, ap kajamo ir? De kilijo, ap kalikauwi ir adar? ³⁹ Iad kit potoan ir lomum, de jalidi, ap poto don ir? ⁴⁰ Nanmarki ap pan japen majani *on* irail: Melel i indai *on* komail, meakot

komail wiai *on* amen, ri ai ol tikitik pukat, i me komail wiai *on* ia er. ⁴¹ A ap pil pan indan irail toun pali main: Komail me riala, kowei jan ia, ko *on* nan kijiniai joutuk, me onoper *on* tewil o nal kan. ⁴² Pwe nai men manadar, a komail jota kamana ia, o men nim piladar, a komail jota kanim pil ia, ⁴³ Nai men kairu men, a komail jota kajamo ia, kilijo, a komail jota kalikauwi ia dar, o jomau, o jalidi, a komail jota pwara *don* ia. ⁴⁴ Irail ap pil pan potoan *on*: Main, iad me je potoan ir men konot, de men konot pil, de men kairu men, de kilijo, de lomum, de jalidi, ap jota papa *on* ir? ⁴⁵ A ap pan japen irail majani: Melel i indai *on* komail, meakot komail jota wiai *on* amen tikitik pukat, i me komail jota wiai *on* ia. ⁴⁶ Mepukat ap pan kolan kalokolok joutuk, a me *pun* kan pan maur joutuk.

26

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela padak pukat karoj, ap kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: ² Komail aja, *pon* ria *pon* paja pan wiaui o Nain aramaj pan panala, en kalopula. ³ Jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o ap pokon pena nan im *en* jamero lapalap, me maraneki Kaipaj. ⁴ O kapukapun pena duen ar pan widinadi Iejuj en kamatala. ⁵ A irail inda: Iermen ni ran en kamadip, pwe aramaj ede momoronada. ⁶ Iejuj lao kotikot Petaniem nan im en Jimon tuketuk, ⁷ Li amen ap poto *don* i, wa kijin potel alapajta audaud en men kei kajampwalia ap kiedier *on* pon kadokenmai, ni a kotin konot. ⁸ A tounpadak kan lao kilaner, ap juede kidar indada: Menda kei wet olar mal? ⁹ Pwe a pan netila,

kareda pwai laud ap nek *on* jamama kan. ¹⁰ Iejuj lao mani met, ap kotin majani *on* irail: Da me komail kainjenjuedeki li o? Pwe me mau, me a wiai *on* ia er. ¹¹ Pwe me jamama kan kin mi re omail anjau karoj, a *nai* jota anjau karoj. ¹² Pwe ni a wudok kidi pil wet pon war ai, a kaonopadar ai jaredi. ¹³ Melel I indai *on* komail, waja karoj, me ronamau wet pan kalok ia, panada jappa pon, me a wiaer et, pil pan kaloki, pwen katamanpa. ¹⁴ Amen ekriamen, me adaneki Iudaj Ijkariot, ap koieila ren jamero lapalap akan, ¹⁵ Indada: Da me komail pan ki *don* ia, i pan *pana don* komail i? Irail ari inauki *on* i jip en moni jileijok. ¹⁶ A *jan* ni anjau o a *jojon* duen a pan manai *on* en panala i. ¹⁷ Ni ran kaieu en prot jomut tounpadak kan poto *don* Iejuj patoan *on*: Ia waja re kotin kupura, jen kaonopadan ir kamadip en paja? ¹⁸ A kotin majani: Kola nan kanim ren ol amen indai *on* i: Jaunpadak o majani: Ai anjau korendor, I pan wiada kamadip en paja re om, o ai tounpadak kan pan *ian* ia. ¹⁹ Tounpadak kan ap wiadar duen majan en Iejuj, kaonopadar paja. ²⁰ A lao jautik penaer, a kaipokedi ni tepel, a ekriamen akan *ian* i. ²¹ Ni arail konokonot, a kotin majani: Melel I indai *on* komail, amen komail pan *pan* ia la. ²² Irail ap injenjued o amen amen potoan *on* i indada: Main *nai* i? ²³ A kotin *japen* majani: Me *ian* ia kaduedi nan dal o, i me pan *pan* ia la. ²⁴ Pwe Nain aramaj pan kokola duen a *intinidier*. A *juedi on* aramaj o, me Nain aramaj *panala* re a, me mau *on* aramaj o, ma a *jota ipwidier*. ²⁵ A Iudaj, me *panala* i ap *japen* potoan *on* indada: Rapi, *nai* i? A kotin

majani *on* i: Koe me indada. ²⁶ Ni arail wiadar konot. Iejuj kotin limadar prot laolaoki, o pilitiki pajan, kotiki *on* toupadak kan majani: Ale tunole, war ai metet. ²⁷ A pil kotikida dal o laolaoki kotiki *on* irail majani: Komail karoj nim jan; ²⁸ Pwe nt' ai metet, udan inau kap, me pan kapwilipwilidi *on* me toto, men lapwada dip. ²⁹ A I indai *on* komail, me I jolar pan nim jan wan wain jan anjau wet lao lei ni ran o, me I pan pil nim nan wein Jam ai ianaki komail! ³⁰ Irail lao melkakaki melkaka en kapin, rap kotila pon dol Oliwe. ³¹ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Komail karoj pan makar kin ia ponpon wet, pwe a intinidier: I pan kame jilepa o, a pwin jip o pan more pajan. ³² A murin ai maur-reda, I pan ti *on* mo 'mail kola Kaliläa. ³³ A Petruj japen potoan *on* i: Ma karoj pan makar kin ir a nai jota pan makar. ³⁴ Iejuj kotin majani *on* i: Melel I indai *on* uk, ponpon wet mon malek a kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. ³⁵ Petruj potoan *on* i: Ma i ian ir matala, i jota pan man kamam kin ir; iduen en tounpadak kan karoj ar indinda. ³⁶ Iejuj ap kotilan waja o me adaneki Ketjemane, a irail ian i, ap kotin majani *on* tounpadak kan: Komail mondi met, lao I pan kola kapakap monen. ³⁷ O a kotin ukadar Petruj o nain Jepedäuj ol riamen, ap kotin tapiadar kupur olar o patau kaulap. ³⁸ Iejuj ap kotin majani *on* irail: Nen i ap injenjuedelar kaulap *on* mela. Komail pan mimieta met, ian ia majamajan. ³⁹ O a kotila ekij waja, ap kotin pupekidi jilan i laolaoki majani: Jam ai, ma a kak, kom kotiki jan ia dal wet; ari jo, kaidin nai, komui ta en wiawia. ⁴⁰ I ari kotin pure don tounpadak kan, diar ir adar mamair, ap kotin majani *on*

Petruj: Komail jo kak *ian* ia majamajan auer ta ieu? ⁴¹ Majamajan o kapakap, pwe komail de ko *on* nan *jonejon*. Nen me peik, a uduk me luet. ⁴² A pil kotila kariapak laolaoki majani: Jam ai, omui kupur eta, me dal wet jota kak kowei *jan* ia, ari I pan tunole. ⁴³ A lao kotin puredo diar ir adar pil mamair, pwe maj arail me toutou. ⁴⁴ A a kotin muei *jan* irail, pil kotilar laolaoki kajilepak ni majan ota. ⁴⁵ Ap kotin pure don tounpadak kan majani *on* irail: Komail ari mamair o kamol. Kilan, auer leler, me Nain aramaj pan *panalan* pa en me dipan akan. ⁴⁶ Paurida, kitail en kola, kilan, a jamador, me pan *pan* ia la. ⁴⁷ Ni a kotin mamajandar, kilan, Iudaj, amen ir ekriamen oko, pwarador, pokon lapalap *ian* i, me wa kodlaj o jokon *jan* ren jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o. ⁴⁸ Men *panala* i ki *on* ir kilel eu indada: Me I pan metik, iei I komail pan koledi. ⁴⁹ I ap madan don Iejui indada: Pon mau Rapi ap metik i. ⁵⁰ A Iejuj kotin majani *on* i: Kompoke pai, menda koe pwarador? Irail ap por *on* Iejuj, jaikidi i. ⁵¹ A kilan, amen irail, me *ian* Iejuj, kapawei pa a, uजार na kodlaj, pale *jan* jalon en ladu en jamero lapalap o. ⁵² Iejuj ap kotin majani *on* i: Kapure ion om kodlaj nan deu a! Pwe karoj, me ale kodlaj, pan kamekila kodlaj. ⁵³ De koe lamelame, me I jota kak poeki ren Jam ai en kadara don ia tounlan toto *jan* lekion eijokriau jama; ⁵⁴ A iaduen kijin likau kak pwaida? A udan a pan wiaui duen met. ⁵⁵ Ni auer ota Iejuj kotin majani *on* pokon o: Da, *nai* lolap amen, me komail kodon aleki kodlaj o jokon akan? Ni ran akan karoj I mier re omail,

kauwewe nan im en kaudok, a komail jota kol ia dier. ⁵⁶ A mepukat karoj wiauier, pwe kijin likau en jaukop akan en pwaida. Tounpadak kan karoj ap muei jan i tandaui. ⁵⁷ A me jaikidier Iejuj, ap kaluan i ren jamero lapalap Kaipaj, waja jaunkawewe o jaumaj akan pokon pena ia. ⁵⁸ A Petruj idauendo i doowei jan lel tanpaj en jamero lapalap o pedelon on mondi ren papa kan, pwen kilan imwin mepukat. ⁵⁹ A jamero lapalap akan, o jaumaj akan, o pwin en kapun o roporop kadede likam on Iejuj, pwen kamatala; ⁶⁰ Ari, jota me irail diar. Jaunkadede likam me toto, me pwarado, ari jo, jota me irail diar. Ikmuri jaunkadede riamen pwarado, ⁶¹ Indada: Lap en me inda: I kak on kawela im en kaudok en Kot ap id kauada ni pon jili pon. ⁶² Jamero lapalap ap kajinenda majani on i: Kom jota japenki meakot, me mepukat kin kadede on komui? ⁶³ A Iejuj kotin nenenlata. Jamero lapalap ap majani on i: I kakau kin komui la ren Kot ieiaj, komui en indan kit, ma komui Krijtuj Japwilim en Kot. ⁶⁴ Iejuj ap kotin majani on i: Komui me inda. A I pil men kaire kin komail, jan ni anjau wet, komail pan kilan Nain aramaj a pan kaipokedi ni pali maun en manaman o kokido dapok en lan akan. ⁶⁵ Jamero lapalap ap ter pajan, a likau kan indada: A lalaue. Menda pil akai jaunkadede? Kilan, komail apton ronadar a lalaue, ⁶⁶ Da me komail lamelame? Irail japen potoan on: A mau on kamela. ⁶⁷ Irail ap kondipi on jilan i o pakir i, o akai pikir i ni jilan i, ⁶⁸ Indada: Krijtuj, kokop on kit, ij me pikir uk? ⁶⁹ Petruj momod liki panakepir; lidu men ap ko don i in-

dada: Koe me pil ian Iejuj en Kaliläa. ⁷⁰ A i me kamamaki mo 'rail karoj indada: I poneponeki me koe inda. ⁷¹ A ni a pedoi wei jan nan wanim, amen lidu ap kilan i indan irail, me mi waja o: Lap men et me pil ian Iejuj en Najaret. ⁷² A pil kamamki ap kaula: I jaja aramaj en. ⁷³ Mur ekij irail me u impa pil kaido indan Petruj: Melel koe amen irail, pwe nil om kadiarok kin uk ada. ⁷⁴ I ap lalaue o kaula indada: I jaja aramaj en. Malek ap kakorot. ⁷⁵ Petruj ap tamanda majan en Iejuj, me kotin majani on i: Mon malek a kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. A ap koieila janejan laud.

27

¹ A LAO ran pajaner, jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o kapukapunada duen Iejuj pwen kamatala. ² Irail lao jaliedi i, ap wawei, ki on ren kopina Pontiu j Pilatuj. ³ A Iudaj, me panala i lao kilaner me a pakadeikadar, en kamatala, ap kalukila o purekido moni jileijok ren jamero lapalap akan o jaumaj akan. ⁴ Indada: Nai me wiadar dip, ni ai panalar nta makelekel. A irail inda: Menda re at? Koe en pein wia. ⁵ I ari kajedi moni ko nan im en kaudok, ap koieilar lujiamalar. ⁶ A jamero lapalap akan ale moni ko indada; A jota pun kitail en ki on nan deun mairon, pwe pwain pan nta. ⁷ Irail ari kapukapun, ap netiadar jap en jaun wia dal, waja me men liki pan jeredi ia, ⁸ I me waja o adaneki jap en nta kokodo lel ran wet. ⁹ I dokan a pwaidar, me lokidor ren jaukop Ieremia, me majani: Irail ari aleer moni jileijok i pwaine pan i, me re netiada ren men Ijrael. ¹⁰ O

pwaine kida jap en jaun wia dal, duen me Kaun o kotin majani *on* ia. ¹¹ Iejuj ari kotikot mon kopina; kopina ap kainoma re a majani: Nanmarki en Juj akan komui? A Iejuj kotin majani *on* i: Komui me majani. ¹² Jamero lapalap akan o jaumaj akan lao karaune kin i, a jota kotin japen. ¹³ Pilatuj ap majani *on* i: Komui jota *ron* duen ar karakarauni komui kaulap? ¹⁴ I ari jota kotin majani *on* i meakot. Kopina ap poneponeki kaulap. ¹⁵ Ari, ni kamadip o kopina kin lapwa *on* irail amen me jalidi, meamen, me re mauki, ¹⁶ A i anjau o ol amen, ad a Parapaj, me jalidi re 'rail. ¹⁷ Irail lao pokon penaer, Pilatuj ap majani *on* irail: Ij me komail mauki, i en lapwa dan komail, Parapaj de Iejuj, me maraneki Krijtuj? ¹⁸ Pwe a ajaer, ar peirin, me re *pan* kilar i. ¹⁹ A lao kaipokedi pon deun kadeik, a paud ilokilan i indada: Komui der wia meakot *on* ol *pun* men et, pwe i auramandar duen i, me i lokelokeki laud ran wet. ²⁰ A jamero lapalap akan o jaumaj akan jairen kila pokon o, ar poekipoeki Parapaj o kamatala Iejuj. ²¹ A kopina japen majani *on* irail: Ij re 'ra, me komail mauki, i en lapwadan komail? Irail potoan *on*: Parapaj. ²² Pilatuj ap majani *on* irail: Da me i en wiaki Iejuj, me maraneki Krijtuj? Irail karoj potoan *on*: A en kalopuela! ²³ A kopina majani: Pwe jued da, me a wiadar? A re kalaudela ar weriwer: A *pan* kalopuela! ²⁴ Pilatuj lao kilan, me a jota kak wiada meakot, pwe moromoron *pan* wiaui, ap ale pil, omiom mo 'rail majani: *Nai* makelekel *jan* ntan ol *pun* men et, komail *pan* wia. ²⁵ Aramaj karoj ap wiaki eu japen indada: Nta en kapokon

on kit o nait jeri kan! ²⁶ A ap lapwa don irail Parapaj, a Iejuj me a woki ap mueid on irail, en kalopuela i. ²⁷ Nain kopina jaunpei kan ap ale Iejuj kalualon on nan im en kadeik o, ap kapokon pena jaunpei karoj; ²⁸ Irail ap ki jan i japwilim a likau kan, ap id kalikauwie kida i likau waitata; ²⁹ Ap pada al en tek eu, ap kida pon kadokenmai, o ki on jokon apot ni lim a maun, o kelepukeidi mo a o kapikapidi i indada: Ion Nanmarki en Juj akan! ³⁰ Irail kondipe on i, o re ale jokon o, o pokieki kadokenmai. ³¹ Irail lao kapiti i, ap kijan likau waitata, ap kapure on i udan japwilim a likau o kaluawei, pwen kalopuela. ³² Ni arail kotikot kokola, rap diarada aramaj en Kirene men, me ad a Jimon, i me re iton on, en wadala japwelim a lopu. ³³ Irail lao lel on waja o, me ad a Kolkata, iet wewe: Waja en pondal en mona. ³⁴ Irail ki on i pinika, me doleki edi. A lao kotin jon kij, a jota urak. ³⁵ Irail lao kalopuelar i, ap nek pajan japwilim a likau kadoropwe kidar. ³⁶ Irail ari mondi on waja o majamajan i. ³⁷ O ponanin kadokenmai re pajuredier intin o, me a pukoki: Iet Nanmarki en Juj akan. ³⁸ Lolap riamen ian i lopuelar, amen mi ni pali maun, a amen ni pali main. ³⁹ Me dadaulul akan lalaue i, dueduälok. ⁴⁰ Katiti: Koe me kin kawela im en kaudok ap id kauada pon jili pon, en pein dore uk ala; ma Japwilim en Kot koe, en keredi jan nin lopu en! ⁴¹ A jamero lapalap, o jaunkawewe, o jaumaj akan pil dueta kapikapiti i indada: ⁴² A dorelar akai, ap jota kak dorela pein i; ma i Nanmarki en Ijrael, i en keredi jan ni lopu en, a kitail pan kamelele i. ⁴³ A liki Kot, i en kotin

dorela, ma a kotin kupura i, pwe a indada: Nai Japwilim en Kot. ⁴⁴ Lolap oko, me ian i lopuelar, pil lalaue i. ⁴⁵ Jan ni auer kawonu lel auer kaduau rotorot kipadi jap o. ⁴⁶ Ni auer kaduau Iejuj ap kotin nil laud majani: Eli, eli lama ajaptani! Iet wewe: Ai Kot, ai Kot, da me komui likitmalia kin ia la? ⁴⁷ Akai me u waja o, ronadar me, ap indada: A eker Eliaj. ⁴⁸ A amen irail pitipit tan ale lim eu, kaduedi on nan pinika kauon ni alek apot, kidan i en urak, ⁴⁹ A akai me inda: Iermen, kitail en kilan maj, ma Eliaj pan pwarado dorela i. ⁵⁰ Iejuj pil kotin nil laud, ap kadarala nen e. ⁵¹ A kilan, perepa likau en im en kaudok o ap dei pajan, jan pali poa lel pa, o jap rereda, o paip akai ronkilar, ⁵² O joujou kai jara pajan, o war en me jaraui kan toto, me mamair, ap iajadar. ⁵³ O murin ar iajadar, irail koda jan nan joujou kan, kolan kanim jaraui, pwara don me toto. ⁵⁴ Jenturion o me ian i jinjila Iejuj, kilaner jap a rereda, o meakan, me wiauier, rap majakadar kausalap, katiti: Melel i, me Japwilim en Kot! ⁵⁵ O li toto mi kaillewei, kilekilan me wiaui, iei irail, me idauendo Iejuj jan Kaliläa papa i. ⁵⁶ Maria men Makdala, o Maria in en Iakopuj i Iojej, o in en nain Jepedäuj akan mi nan pun arail. ⁵⁷ A lao jautik penaer, ol kapwapwa men pwarado, men Arimatia, me ad a Iojep, me pil tounpadak en Iejuj amen. ⁵⁸ I ari poto don Pilatuj poeki kalep en Iejuj. Pilatuj ap majani, a en panalan i. ⁵⁹ Iojep ari ale kalep o, kidimiki pena likau makelekel o kajelel; ⁶⁰ Ap nekidedi nan pein a joujou kap, me a weiradar nan paip; i ap kadapure on takai kalaimun eu nan au en joujou

o, ap kotila jan, ⁶¹ A Maria men Makdala, o Maria teio momodjal *on* joujou o. ⁶² A mandan ran o, ran en kaonop, jamero lapalap o Parijär akan pokon pena ren Pilatuj. ⁶³ Indada: Main, kit tamandar, me ol jued men et katitiki ni a memaur: I pan maureda murin ran jilu. ⁶⁴ Komui ari majani, me ren jinjila joujou o lel ran kajilu, pwe a tounpadak kan de kodo pirapela, ap indan aramaj: A kotin iajadar jan ren me melar akan, pwe pakotau wet pan jued jan men maj, ⁶⁵ Pilatuj majani *on* irail: let jilepa ko, komail kowei jinjila joujou o duen komail kak *on*. ⁶⁶ Irail ari koieila, kileledier takai o, o kajilaki joujou o jaunpei kai.

28

¹ RAN en japat lao daulier, ni manjan en at en wik, Maria men Makdala, o Maria teio ap kodon ududial joujou o. ² A kilan, jap rereda kausalap, pwe tounlan en Kaun amen, pwaradido jan nanlan o katapur jan takai o, ap kaipokedi *on* poa, ³ Mom a dueta liol o a likau puetepueteta jno. ⁴ Jilepa ko ap majapwekadar, o re likamata mela. ⁵ A tounlan o kotin japen majani *on* li oko: Komail der majak pwe i aja, me koma rapaki Iejuj, me lopuelar. ⁶ A joer met, pwe a iajadar, duen a kotin majanier. Kodo udial waja, me Kaun nekinekidi maj o, ⁷ O tanwei kaireki japwilim a tounpadak kan, me a kotin iajadar jan ren me melar akan. A kilan a pan kotin tion mo 'mail kotilan Kaliläa. I waja komail pan diarada i. Kilan, i kop *on* komail er. ⁸ Ira ari madan jan ni joujou o majak o peren kausalap, o tanwei kaireki *on* japwilim a tounpadak kan. ⁹ A ni ara kola, kaireki japwilim

a tounpadak kan, kilan, Iejuj ap tu *on* ira majani: Ran mau! Ira ap kai *on* poridi ni aluwilu a o poni i. ¹⁰ Iejuj ap kotin majani *on* ira: Der majak, koweï kaireki ri ai ol akan, pwe re en koieilan Kaliläa. I waja re pan diar ia. ¹¹ Ni ara kokola, kilan jilepa kai ko don kanim o kaireki jamero lapalap akan karoj me wiauier. ¹² Irail ari pokon pena ianaki jaumaj akan o kapukapun, ap ki *on* jaunpei moni toto. ¹³ Indai *on* irail: Komail pan inda: A tounpadak kan pwarador pon pirapela i ni at mamair. ¹⁴ A ma kopina pan ronada duen mepukat, kit ap pan jauaja komail re a. ¹⁵ Irail ari aleer moni kan o wiadar duen me re katiti *on* irail. A kajoi pot et lolok jili ren Juj akan kokodo lel ran wet. ¹⁶ A tounpadak ekamen koweï *on* Kaliläa, pon nana eu, me Iejuj kotin kakalik *on* irail er. ¹⁷ Irail lao diaradar i, re poni *on* i, a akai me peikajal. ¹⁸ Iejuj ap kotido majani *on* irail: Manaman en nanlan o jappa karoj muei *on* ia er. ¹⁹ Komail ari kola o padaki *on* toun jappa karoj o paptaij ir ala ni mar en Jam o Na o Nen jarauï. ²⁰ Padaki *on* irail, me ren dadaurata meakan, me I kakalik *on* komail er. O kilan, I pan daudaulole komail jili kokolata, lao lel jappa imwijokela.

Kadede Kap Pjam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2014-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02